په لسګونو کونړیانو د داعش ډلې او طالبانو پر ضد لاریون کړی

د کونړ په مانوګي ولسوالۍ کې لسګونه کسانو د داعش ډلې او وسله والو طالبانو خلاف لاریون وکړ. لاریون کوونکو له دولتي چارو واکمنو وغوښتل، چې باید په چټکه توګه کې روان کړکېچ او ننګونو ته ورسوي. دوی له حکومته هم وغوښتل چې که داعش او وسله وال جګړه نه پښتوي، نو باید دوی یې د ځپلو لپاره پوځي عملیات پیل کړي. څو له څېرې تېرې یې کوره شوې کورنۍ بیرته خپلو کورونو ته ستنې شي. د لاریون مشر پاچا وایي: «له څېرې درې په زرګونه کورنۍ له خپلو سیمو راوتلي او په سختو حالاتو کې ژوند کوي. په چټه توګه کې د وسله والو طالبانو او د داعش ترمنځ جګړو، د نورو سیمو اوسېدونکي اندېښمن کړي چې که د جګړو او د وسله والو مخالفینو مخنه ونه نیول شي، نو د دوی ولسوالیو او کورونو ته به هم دغه جګړه راورسېږي.» په کونړ کې د ۲۰۱ سیلاب قول اردو د دوهمې پلې لوا قوماندان وویل، چې د داعش خلاف یې عملیات پیل کړي او تر څه به دغه عملیات دوام وکړي، څو سیمه له وسله والو مخالفینو پاکه کړي. ده وړاندې ووېل: «د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره زموږ عملیات ورو چټک نه دي، که ولس یو طرف ته شي څو داعش سره موږ جنګ پیل کړو او دغه شومه پدیده له منځه یوسو.» د کونړ دولتي مسوولین وایي: بې کوره شویو یو شمېر کورنیو سره د سرې میاشتې، طبیعي پېښو سره د مبارزې ریاست، د کلیو، پراختیا او بیارغونې او کډوالو ریاست له خوا یوه اندازه مرستې شوې

Ketabton.com

لمي خلیلزاد سره د سولې په اړه خبرو ته دوام ورکوي

مېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د سولې د روانو هڅو په اړه بحث وشو
اسي شخصیتونو په دې اړه لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې

ت
ي د
له
کا

سره وکتل په دې کتنه کې چې د هېواد یو شمېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د افغانستان د سولې د روانو هڅو په

سولې پروسې په اړه خپل لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې او پر راتلونکو اقداماتو یې مفصل بحثونه وکړل. په پام کې ده

سرمقاله

افغانان د خپل ځان پر زیان پر سوله «معامله» نه مني!

په افغانستان کې سوله اوس پر ملي بحث بدله شوې ده، څکه سوله، ستره اسلامي او هیوادنۍ غوښتنه ده، له همدې امله افغان ملت په یو غږ سوله غواړي او په دې کې هیڅ ډاسې معامله نه مني، چې ملي ګټې او ورزښتې لاسته راوړنې تر پښو لاندې کړي او بیا دا چې په سختۍ د را منځته شوي نظام د چپه کېدا سبب شي. له نیکه مرغه له افغان حکومت سره ملت په دې کې یوه خوله دی او په ملي یووالي د باعزته او اصلي سولې غوښتنه کوي. افغان حکومت په کور د ننه د ملت د سیاسیونو، مدني ټولنې او د استازیو نظرونه تر لاسه کړي او د سولې لپاره ملي اجماع رامنځته شوې ده. له امریکا متحدو ایالتونو سره هم د سولې پر سر افغان حکومت وروستۍ هوکړې ته رسېدلی دی، ولسمشر محمد اشرف غني خپله دا مسئله څاري او د سپینه ماڼۍ په دې خوښه راغلي، چې په افغانستان کې یې ۱: کلنه جګړه ختمه او د دې لپاره سیاسي حل لاره لوره شي. افغان حکومت او ولس ته د سولې ارزښت ډېر لوړ دی، هر افغان تر هر څه مخ کې لومړی د سولې ارمان لري، له همدې امله د سولې لپاره هڅې مهم او برخلیک ټاکونکې پړاو ته رسېدلې دي، له دې وړاندې افغان ملت او په ځانګړي توګه حکومت د سولې لپاره د خبرو له خرنګوالي او په دې اړه د امریکا د استازي او طالب ولې ترمنځ له پرېکړو بې خبره ساتل شوي وو، څکه په دې کې تر کاسې لاندې نیم کاسه وه، خو ملت له دې ستري دوکې په وخت خبر شو او تصمیم یې ونیو، چې نور د بل د ګټو ښکار نه شي او بو خل بیا یې خدای مه کړه دا معامله پر شاتګ ته اړ نه باسي، څکه ملت نور په هیڅ توګه پر شاتګ نه مني او د پر شا تګ پلونه یې ټول پر ځان پسې نړولي دي. اوس افغان حکومت د ملت په استازولۍ له امریکا سره د باعزته سولې لپاره وروستۍ پرېکړې ته رسېدلی دی. د سولې لپاره د امریکا متحدو ایالتونو ځانګړي استازي ته هم ملت او هم حکومت خپل پیغام او اندېښنې وړاندې کړې او د امریکا حکومت هم د افغانانو ملي غوښتنې ته د درناوي سرټیټ کړی دی. خلیلزاد له خو ورځو را هیسې په دې اړه له بېلابېلو لورو سره ګورې، پرون هم هغه ولسمشر غني ارګ ته یو ځل بیا ور غوښتی او د یو شمېر جهادي او سیاسي مشرانو په حضور کې یې د سولې ملي غوښتنې ورته بیان کړې او له طالبانو سره یې د سولې لپاره د تېرو خبرو په اړه چې پټې ساتل کېدې، خپلې اندېښنې ښکاره کړې. دوی پرېکړه وکړه، چې په دې اړه به بیا هم سره وینې. په ورته وخت کې د ناټو د غړیو هیوادونو استازي د دغه تړون د سرمنشي په شمول په سپینه ماڼۍ کې په دې اړه دېره شوي دي، د ناټو سرمنشي ینس ستولټنبرګ له ولسمشر ټرمپ سره کتلي او دواړه لوري د افغانانو د ملي غوښتنو په پام کې نیولو سره د سولې لپاره پر سیاسي حلا لارې خوښ دي. د ناټو غونډه د ینس ستولټنبرګ په مشرۍ په سپینه ماڼۍ کې پرون جوړه او نن به هم دوام وکړي، په دې غونډه کې د نورو مسئلو تر څنګ د افغان سولې د بهیر پر پرمختګ هم بحث وشو. ناټو او امریکا د افغانانو د ملي غوښتنې پر بنسټ د باعزته سولې هرکلی او ننګه وکړه. افغان حکومت او ملت دواړه د امریکا او ناټو د ښه نیت د زړه له تله مننه کوي او هیله لري، چې دا لوری د سولې له مخې ورستي حنګونه هم په ستر قوت سره لرې کړي او پر هغو هیوادونو او لوریو په ټول وس فشارونه راوړي، چې دا څنډونه را ولاړوي او د سولې ښکاره یا پټ مخالفت کوي

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای شو

عبدالقیوم عاجز

په رښتیني ډول سره د افغان سولې قیمت هر افغان ته تر لعلو او جواهرو لوړ دی، خو دا چې د هڅو په نوم لوبې روانې دي او تراوسه یې هیڅ امتیاز او ګټې څخه افغانستان له دې برخمن شوی، نو دا بیا بېرته اندېښمنونکې ده. د سیمې هیوادونو ته د افغان سولې لپاره د امریکا د لوبغاړي دی که ده هر څه وویل دا سم نه دي، که ده یو څه وکړل نو هغه په عمل شي چې تر یوه حده بشپړ دي. د افغانستان د ملي امنیت سلاکار حمدالله محب وویل چې خلیلزاد تو په لوبوي رښتیني نه دی چې په

ځانګړي استازي خلیل زاد د سفرونو او مصروفیتونو په هکله که وویل شي، نو بايد اوس د ټپولي جګړې په کچه ټرون او هوکړې شوې وای، خو وني تراوسه د خلیل زاد او طالبانو د خبرو اغیزې او خرګند نه لګېږي؛ له دې نه دا جوته شوه چې خلیل زاد د دې بهیر، مخه یې لوړه کړه کړې وه، خو دا چې څنګه سمې له رابطه دې خبرې ته راځو، خلیل زاد یووالي، اسیا خصوصاً منځنی اسیا ته را لېږل شوی وړاندې یې د امریکا ته ولسمشر ټرامپ څخه غوښتي، تر بهرنیو چارو وزارت او پنټاګون په سپوری سخت غبرګونونه ونیول شول چې دا هم په خپل ذات کې د پوښتنې وړ موضوع ده. امریکا غواړي محب اوس هم منزوي کړي، خو کله یې چې د افغان ولس ازادي او علاقې ته وکتل، نو سر یې خلاص شو او د موقت دولت ته چلېدونکې لاس په سر شو، څکه نن خلیل زاد د ټاکنو

علامه سیدجمال الدین افغان دختیځې نړۍ ځلانده ستوری او د افغانستان ستر ملي او تاریخي شخصیت دی

شاولي قرار

دستر عالم، نابغه، فیلسوف او پیاوړي شخصیت علامه سیدجمال الدین افغان فرهنګي، علمي او ادبي چوپړونه او خدمتونه د یادولو وړ دي چې اوس ټول افغانان پرې زیات ویاړي او ددغه افغان ستر شخصیت خدمتونه په زیات درنښت سره یادوي. عربي پوه، محمدباشا المخزومي دخاطرات جمال الدین افغان په نامه په خپل اثر کې دغه راز په بغداد کې عالم عبدالمحسن قصاب او همدارنګه په ډیلي کې تاریخ پوه سیدمبارزالدین رفعت قاضي محمدعبدالغفار، مصري عالم مصطفی عبدالرزاق، روسي عالم پلیخانوف، تاجکی عالم حق نظروف او هم د افغانستان لویو لیکوالانو عبدالحی حبیبي، محمودعثمان صدقي، مولانا محمدامین ګیاني، سیدقاسم رښتیا، ګل پاچاه الفت، خادم دکتور طبیبي، روهي، مولانا حبیب الرحمن مهدی قریشي، دکتور سیعدافغاني او هم ایراني لیکوال اوعلمي شخصیت ایرج افشار ایراني لیکلي چې سیدجمال الدین افغان دکونړ ولایت اسعدآباد ته صفدرګړ څخه دی. دغه راز په خپله سیدجمال الدین افغان هم په خپله لیکلي چې «من سکنه کابل من اهالی الافغان السید جمال الدین من سادات کنړ» میباشم سیدجمال الدین افغان په هیواد او بهرکې یو شمیر فرهنګي، عرفاني، ادبي او علمي آثار اولیکنې کړې، چې په بېلا بېلو هېوادونو کې چاپ او خپرې شوې دي دسیدجمال الدین افغان له دغو لیکنو څخه دالعروه الوثقی په نامه دسیدجمال الدین افغان دهغو علمي او ادبي آثارو څخه ګڼل کېږي، چې دزیاتو لوستونکو او مینه والو پام یې خانته راګرځولی دی او لوستلو ته یې هڅوي دالعروه الوثقی لاانفصام لها په نامه دده لیکنې په ۱۹۱۰ م کال کې دسرمحرر الشیخ محمدعبده په همکارۍ په پاریس او قاهره کې په لوموړي جریده کې چاپېدلې چې دسیدجمال الدین افغان له خوا داروپا، آسیا او افریقا دوېښولو لپاره خپرېږي ددې جریدې ۱۸ ګڼې په پاریس کې خپرې شوې اوبیا دفرانسې له خوا لوموړي جریده بنده شوه، خو دیادې جریدې ټولې مقالې په ۱۹۳۳ م کال کې په بیروت کې دیوې مجموعې په توګه چاپ شوې دي. بیا دغه مجموعه دمولانا عبیدالله صافي اوسمندر غوریاني له خوا په پښتو او دري ژبو په کابل کې هم چاپ شوې ده. دغه راز د تتمه البیان فی التاریخ الافغان دسیدجمال الدین افغان بل علمي او ادبي اثر په عربي ژبه په ۱۳۱۸ هجري قمري (۱۹۰۱م) کال کې په قاهره کې چاپ شو، بیا همدغه اثر په ۱۳۱۸ شمسي کال په پښتو او دري ژبو دمولانا محمدامین خوګیاني له خوا ژباړل شو او وروسته چاپ ته ورکړل شو، چې وروسته بیا څو څوځلې نور هم چاپ شوی دی. دغه ډول دسیدجمال الدین افغان علمي او ادبي لیکنې په انګریزي اوعربي ژبو دصیاءالخافقین په نامه جریده کې هم په ۱۹۳۸ م کال په لندن کې خپرې شوې چې ټوله محتوا دانګریزانو دسیاست په اړه وه او هم هغه مهال دیادې جریدې په [illegible] ګڼو کې دایران سیاست شنل شوی دی. دغه راز دده علمي او ادبي لیکنې په اردو ژبه په کلکته او حیدرآباد کې هم په ۱۸۶۵ م او په ۱۸۸۳ م کال کې په اردو او فارسي ژبو خپرې شوي دي همدا ډول په ترکي ژبه په ۱۸۷۰ م کال او په ۱۸۹۲ م کال په استانبول کې هم مقالې خپرې شوي او په دې توګه یې په پیاوړې اوسېمه ییزه کچه سیدجمال الدین افغان ادبي، سیاسي، اجتماعي اوفرهنګي شخصیت ځلولی دی، دافغانستان دغه ستر علمي، فرهنګي ادبي شخصیت ګران هیواد، په خاصه توګه دلوی ننګرهار او کونړولایت، بلکې دټول افغانستان دخلکو لپاره ستر ویاړ ګڼل کېږي او ټول په افغانان ددغه ستر او نابغه شخصیت علمي، فرهنګي او ادبي خدمتونه په ډېر ویاړ سره یادوي

دافغانستان د مشهور دیني، روحاني، علمي او ملي شخصیت په توګه علامه سید جمال الدین د سید صفدر خان زوی او په خپله پښتون افغان دی. چې له نن څخه ۱۲ کاله پخوا یې په جلا وطنۍ کې له دې نړۍ څخه سترګې پټې کړې دي. علامه سید جمال الدین افغان د ۱۲۵۴ هجري کال د لیندۍ، قوس، په میاشت کې د افغانستان د کونړونو ولایت په اسعد آباد کې په یوه روحاني کورنۍ کې وزېږېد. د سید جمال الدین پلار امیر دوست محمد خان د دربار د مخورو او ملګرو څخه و. د سیدجمال الدین نسب د حضرت سید علي ترمذي څخه، چې په پیر بابا مشهور دی او بیا د حضرت علي کرم الله وجهه د زوی حضرت حسین (رض) ته رسېږي

د ختیځ ستوری علامه سید جمال الدین افغان

په کوچنوالي کې کله، چې په سید جمال الدین کې د نبوغ علامې رابکاره شوې، پلار یې هغه د دوی کلي ته نږدې د حصاراتو دیني مدرسې ته، چې د کامې د «شیګل» په سیمه کې واقع وه، ولېږه څه موده هلته د دیني علومو په زده کړه بوخت شو او وروسته د خپل پلار په ملتیا پلازمېنې کابل ته راوړل شو. دلته سیدجمال الدین د وخت له مشهورو افغاني عالمانو څخه د اسلامي علومو په څنګ کې د طب منطق، فلسفې او نظامي مسائلو زده کړه هم وکړه. سیدجمال الدین د علومو په برخه کې تر دې حده ورسېده، چې ډېرو اوندو استاذانو سید ته له تدریس ورکولو څخه هاجرو. سید جمال الدین په ځلمیتوب کې هندوستان ته ولاړ او دیني او عصري علوم یې نور هم تعقیب او زده کړل ورپسې حجاز ته ولاړ او یو کال په عربي نړۍ کې وګرځېد په کال ۱۲۷۳ هجري کې مکې معظمې ته ولاړ او په حج دبیت الله شریف مشرف شو او بیا بیرته خپل پلرنې ټاټوبي افغانستان ته راغی. له دې سفرونو څخه لوموړي ته یو فکر پیدا شو، چې څنګه وکولای شي، چې خپل هیواد او نور اسلامي هیوادونه د انګرېزي استعمار پر ضد راپیدار کړي او د ژغورلو لارې چارې یې کومې دي. همغه وو، چې خپلې عملي هڅې یې په دې لاره کې پیل کړې. دا وخت د امیر دوست محمد خان زوی امیر محمد اعظم خان د افغانستان پاچا او سیدجمال الدین د سلاکار دنده پر غاړه ورکړه ورسپې کله، چې امیر شیر علي خان د دوهم ځل لپاره پاچا شو، سید جمال الدین یې له اعظم خان سره د وتړاو په تور د انګرېزانو په اشاره او لمسون له هیواده وتلو ته اړ کړ کله چې سیدجمال الدین، هیواد پرېښوده د خپل افغانستان د پرمختګ او سوکالۍ په اړه یې ټول وړاندیزونه او پلانونه امیر شیر علي خان ته وروسپارل او له امیر سره یې خدای په اماني وکړه سیدجمال الدین لومړی هند ته ولاړ. هلته یې «رد علی الدهرین یا ناتورالیزم» په نامه خپرنیز اثر ولیکه چې طبیعت ته د رجوع د مسلې په اړه و، چې په هغه وخت کې خلک له خدای پرستۍ څخه کفر ته تلل سیدجمال الدین زیات وویست، چې د هند د مسلمانانو او هندوانو تر منځ نفاق ته دپای ټکی ورکړي او د هندي متجدد سید احمد خان سره یې یو ځای د خرافاتو پر ضد تبلیغ کاوه د برتانوي هند حکومت سیدجمال الدین کلکتې ته راوغوښت او په ۱۲۶۲ هجري کال کې یې برتانیې ته تبعید کړ. لوموړي هم غوښتل، چې خپله مبارزه د استعمار په زړه لندن کې پر مخ بوزي په لندن کې انګرېزي دولتي مقاماتو غوښتل سیدجمال الدین ته د سوډان د بادشاهي د مقام په ورسپارلو دی قانع او غلی کړي، خو لوموړي انګرېزانو ته د دې وړاندیز په ځواب کې ووېل «ستاسو دغه وړاندیز مانه دلالت ستاسو د پاګل توب په سیاسي چارو کې کوي آیا سوډان ستاسو مال دی، چې بادشاهي یې ماته راکوی؟ سوډان د سوډانیانو حق دی که تاسو سوله خوښوونکي یاست نو تاسو ته لازمه ده، چې د آیرلنډ ستونزې ته ورودانګی، چې له هره پلوه تاسو ته نږدې دی» انګرېزي دولت پرېکړه وکړه دا وار سیدجمال الدین هیواد ته وشړي فرانسویان، چې هغه هم د انګرېزانو سخت رقیبان وو، د سیدجمال الدین شخصیت ته متوجه شول او هغه ته یې په فرانسه کې د هستوګې او سیاسي فعالیت اجازه ورکړه. لوموړي هلته خپلې مقالې د روس او انګرېز د استعماري سیاستونو په اړه لیکل شروع کړې. د وخت د مصر او ترکیې پر حکومتونو یې کلکې نیوکې کولې. په دغه وخت کې د سیدجمال الدین یو بل همکار، چې محمد عبده نومېده، هم پاریس ته راغی دوی دواړو په ۱۲۶۳ هجري کال کې د «عروه الوثقی» د ورځپاڼې لومړۍ ګڼه په عربي او فرانسوي ژبو نشر ته وسپارله، چې په ډېرو هیوادونو کې د سیاستوالو د پام وړ وګرځېده دا نشریه په فرانسه کې لاس په لاس د خلکو په منځ کې د لوستلو لپاره ګرځېدله لوموړي ورځپاڼه د اتلسو ګڼو له نشر وروسته په کال ۱۸۸۳ زیږدیز کې مصادره شوله وروسته دا جریده د سیدجمال الدین د شاګردانو په همت د یوه کتاب په بڼه چاپ شوله د سیدجمال الدین ارزښتناکو کارونو څخه یو هم د ده علمي مناظره د یوه فرانسوي فیلسوف «ارنست رنان» سره د «سوربون» په پوهنتون کې د دین او فلسفې په باره کې وه سید په ویل: «دیوانه، چې په هر نوم وي یو بل ته ورته دي د فلسفې او دین تر منځ هیڅ ډول بخلابه نشته، څکه دین انسان ته ورزده کوي، چې عقیده ولري، لیکن فلسفه انسان له دین څخه راګرځوي» سید په ۱۸۸۴ زیږدیز کال کې بیرته لندن ته ولاړ او هلته یې د ایران پاچا قاجار له رسمي استازو سره مرکې وکړې او وروسته له هغې یې ایران ته د ورتګ بلنه ورکړه سید په ۱۸۸۸ زیږدیز کال کې تهران ته ورسېد. د سید په لوموړیو مرکو کې، چې د ایران له پاچا سره یې لرلې د ایران عالمان د هغه پر تفکر راټول کړل په دې مرکو کې سید په سپینو خبرو د ایران دولتي مقامات په خان خاني تورن کړل او له ټولو ایراني روڼ اندو او منورینو څخه یې وغوښتل، چې په یوه عمومي نهضت کې د انګرېز د استعماري پروګرامونو پر ضد ملي پاڅون وکړي. همدا راز کوم وخت، چې سید قاجار په حرم سرای کې ډېرې یې نکاح شخې ولیدلې، حرم یې مردود وباله دغه ایراني پاچا له سید څخه د بیلتون لار خپله کړه او په یوه پلمه یې سید آذربایجان ته ولېږه کله، چې د روس دولتي مقامات باکو ته د سید په راتګ خبر شول د هغه هرکلی یې وکړ او له دې، چې د افغان پاچا محمد اعظم خان وزیر پاتې شوی و، هغه ته سیاسي پناه ورکړه سیدجمال الدین د روس له قیصر سره د پیاوړي سیاست په باب اوږدې خبرې تر سره کړې او په ورځپاڼو کې یې د انګرېز د استعماري سیاست، په ایران کې اداري فساد او د روس د استعماري کړنلارې، په افغانستان، ایران او هند کې تودو اوبو ته د رسېدو په باره کې یې مقالې او یاداښتونه ولیکل او خپاره یې کړل. سید د سنټ پترزبورګ په ښار کې د «معنی او مسلمیزم بر لاسی پر ماتریالیزم باندې» په باره کې معنقي بحثونه تر سره کړل روسي ژبه یې یوازې په یوه اوونۍ کې په هغه کچه زده کړه، چې په بحثونو کې یې نور ژباړونکي ته حاجت نه درلود. سید جمال الدین د روس قیصر قانع کړ، چې هغه ۵۰ میلیونه روس میشته مسلمانانو ته قرآن کریم او نور دیني کتابونه چاپ کړي. سید په پیترزبورګ کې د میشتو قرغزي، ایراني او قفقازي خوانانو پر روزنې پیل وکړ، لیکن د روس دولت ډېر ژر سید له روسیې وشاړه سید د آلمان مونش ته ولاړ او په ۱۲۶۸ ل کال کې اطریش ته مهاجر شو او په ۱۲۷۰ ل کال کې بیرته لندن ته ولاړ په لندن کې یې د یوه مشهور هندي لیکوال ملکم خان سره په ګډه د «ضیا الخافقین» په نامه په عربي ژبه د یوې ورځپاڼې په خپرولو پیل وکړ، خو د دې نشریې مطالبو د انګرېز ګټې په ایران کې په خطر کې اچولې انګرېزانو دا ورځپاڼه د ۱۸۹۲ ز کال د مارچ په میاشت کې بنده کړه وریسې په ۱۸۹۲ ز کال کې د عثماني ترکیې پاچا سلطان عبدالحمید، سید ترکیې ته وروباله استامبول ته په رسېدو یو جګپوړي افسر، چې دده له هرکلي کوونکو څخه و، ته سیدجمال الدین ته ویوښتل ستاسو اثاثیه یا سامان او لوازم مو چېرته دي؟ سیدجمال الدین ورته ووېل د کالیو او کتابونو له صندوق څخه پرته نور څه نه لرم افسر خواهش وکړ د هغو ځای ماته راوښایاست! سید خپل لاس خپل تندي ته ونیو او وې ویل، دا زما د کتابونو صندوق دی او بیا یې اشاره خپلو اغوستو جامو ته وکړه او وې ویل،

۳ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ژغورنې غورځنګ په څه ډول او ولې رامنځته شو؟

سيف الله خان مندوخيل

د ۲۰۱۸ کال د جنورۍ په ۳ مه نېټه
په فسېبوک پاڼو کې يو په بل پسې
معلومات خپرېدل چې د نقيب الله مسيد
(مسعود) په نامه يو ځوان له خپلو دوو
نورو ملګرو سره د کراچۍ له چيپل
ګارډن سهراب ګوټ څخه پوليسو له
خان سره وړي دي، حال دا چې په
کراچۍ ښار کې دا خبرې عامې وې
خلکو فکر کاوه، چې پوليس تل په دې
ډول عام خلک په ساده جامو کې بوزته
کوي

ره په دې پوه وم چې پوليس په څه
ډول خلک وړي او په قانوني ډول د
عدالت له پلې کېدو پرته يې له خانه سره

شميري او معلومات يې غوښتي وو، له
دوه ساعته کوښښونو وروسته هاشم خان
مندوخېل په پښتون ولس خصوصاً په
ځوانانو چيغه وکړه چې د چهيپا سرد
خانې مخې ته راشئ او تر هغو به نه ځو
تر څو چې خپل مړی تر لاسه نه کړو، ما
هاشم خان مندوخېل ته زنګ وواهه، د
احوال پوښتنه مې وکړه، بيا مې مخلص
مندوخېل ته زنګ وواهه او له ټول
جريان څخه مې خبر کړ او ورته ومې

کړې، ما له هاشم خان مندوخېل سره
مشوره وکړه چې يو احتجاج به وکړو،
ده راته وويل چې سمه ده، خلک
راوغواړه، ما د پښتونخوا ملي عوامي
پارټۍ سيند نايب صدر سکندر خان
يوسفزي او د صوبايي ډپټي سيکرټر
نورالله خان لوڼي ته زنګ وواهه، دوی
راته وويل چې د ځوانانو د ښارولو فکر
مه کوئ، چې موږ د احتجاج خبرې

سيف الله خان مندوخيل

ورته وکړې، پوليسو په دې شرط د
نقيب شهيد مړی راکړ، چې په خاموشۍ
به يې باسي او سيده به يې خپل کلي ته
وړئ، بس خط يې راوړ د نقيب الله
شهيد مړی مو تر لاسه کړ، غسل مو
ورکړ، تابوت ايمبولينس هر څه تيار
شول، په فيس بوک پاڼو کې مو په
ژوندۍ بڼه وېډيوګانې شروع کړې او
خبرې اترې مو پکې وکړې، له قاضي او
محکمې لرې وژنه مو په کلکو ټکو
وغندله د هاشم خان مندوخېل وېډيو
ډېره عامه شوه بيا زموږ يو ملګری چې
علي ارقم نومېده او د خيبر پښتونخوا په
ورځپاڼه کې يې کار کاوه، موږ ته وويل
چې موږ د کراچۍ پرېس کلب ته
درځو، د نقيب شهيد له مړي سره د
پاکستان حکومت ته خپل ريکارډ کوو،
هغه دا مشوره رد کړه او ويې ويل چې
دا وخت د شپې ۸۰۰ بجې دي او
پرېس کلب پر پنځه بجې بند شوی دی،
ده راته کړه چې تاسو مړی سهراب
ګوټ ته يوسئ، هلته به سرهالي وي
بنده کړئ، چې د کراچۍ ښار تر ټولو
مهمه لاره ده او هلته ټول پښتانه
اوسيږي، نو موږ هم پرې عمل وکړ،

نقيب الله مسيد

ساتي، بيا ترې ډېرې پيسې غواړي، که
چا يې وس نه درلود، نو پر هغه د ترهګر
تور لګول کېږي او په Fake
Encounter کې يې وژني

نقيب الله مسيد

په حقيقت کې پرېشاني په مخه کړي وم،
همداسې وخت تېرېده، چې د جنورۍ
په ۱۶مه نېټه انګازه خپره شوه، چې
نقيب الله يې وژلی دی، د شپې ۲۰۰
بجې مې خپلې فيس بوک پاڼه وکتله
چې ګهيخ افغان «په ژوب مندوخېل
کې زموږ هم فکره ملګری» په يو پوست
کې د نقيب مسيد د مړي د يو انځور او
ورسره يوه لنډه قيصه خپره کړې وه،
چې په همدې پوست کې يې زه او
هاشم خان مندوخېل هم خان ته ور
غوښتي وو، اندېښنه مې نوره سېوا شوه،
سهار چې راپاڅېدم، عالم زېب مسعود
وېډيو جوړه کړې وه، او ليکلي يې و،
چې د نقيب شهيد مړی په کراچۍ
چهيپا سرد خانه Cool centre صدر کې
ايښودل شوی دی او د نقيب الله شهيد
کورنۍ ته خپل مړی نه ورکول کېږي
خلک وايي چې پوليسو سخت هدايات
کړي دي، چې دا يو ترهګر دی، دا به په
ايدهي قبرستان د لاوارثو په هديره کې
ښخوي، د جنورۍ ۱۷مه نېټه وه.

د ورځې پر يوه بجه د هاشم خان
مندوخېل پوستونه خپل شول چې د
نقيب الله شهيد د کورنۍ د موبايل

ويل چې ته هم راشه له خانه سره
مې خپل يو وړوکی ترېور شفيق افغان
هم راروان کړ

هاشم خان مندوخېل، ګهيخ افغان،
رحمت شواني، ولس يار کاکړ، محمود
شاه مندوخېل او د نقيب الله شهيد د

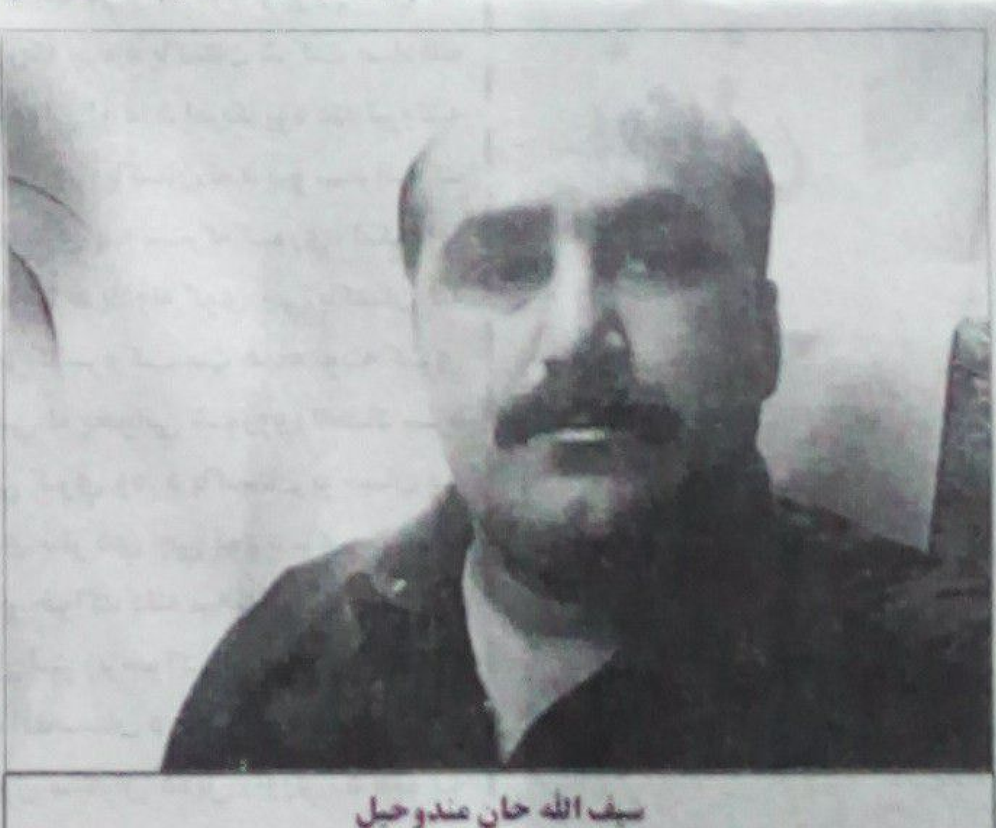

سيف الله خان مندوخيل

کورنۍ دوه ته هم وو، په دې وخت
کې بيا موږ له چهيپا والا سره خبرې
وکړې، هغوی د شاه لطيف تاون د
پوليس تهانې خط وغوښته چې د نقيب
الله شهيد مړی راته وسپارئ، بيا سيف
الرحمن مسعود او امجد مسعود د نقيب
کورنۍ د لاس ليک او خط لپاره هلته
ولېږل شول، له يو څه وخت تېرېدو
وروسته مو ورسره حال ونيوه، هغوی
وويل چې پوليس والا نه راسره رضا

خو چې هلته ورغلو ماحول بدل و،
څکه چې دا د راوانور ولسوالۍ وه، ده
له ۴۴۴ څخه ډېر خلک وژلي وو او
ډېر خلک يې اغوا کړي هم وو، بس
چې د جنازې لمونځ وشو، هغو خلکو
له خپلې وېرې وويل چې بس تاسو
خپلو کورونو ته لاړ شئ، موږ د نقيب
الله شهيد مړی وزيرستان ته يوړو او هلته
د پوليسو ګاډي هم ګرځېدل، چا دا هم
وويل چې د پوليسو ټيلفون راغی، د

نقيب خپلوانو ته يې وويل چې د خلکو
له منځ څخه خان وباسئ، ګڼي نور تاوان
به هم درکوو، چې موږ دا منه شو، بيا
مو له خپلو ملګرو سره دا فيصله وکړه
چې اعلان به کوو چې نبا دې په ټول
ملک کې لاريونونه وشي او په خصوصي
توګه پر کراچۍ پرېس کلب باندې، بيا
تاسو وليدل چې د جنورۍ په ۱۸ مه
نېټه د پاکستان په لويو ښارونو کې
لاريونونه وشول او د پښتونخوا ملي
عوامي پارټۍ په کې ډېر مهم رول
ولوباوه، څکه چې هغه وخت پښتون
تحفظ موومنټ نه و، د دې ګوند غړو ته
آفرين وايم ورسره د عوامي نېشنل ګوند
د(NYO) هم د فدا کاکړ تر مشرۍ په
مرسته راسره وه

د يو شاعر شعر راته په ياد شو چې
د ډار په ښار کې به باغي باغي لهجه
عامه کړم
ره به قيصې وکړمه داسې چې قيصه عامه
کړم

خبره تر بين المللي رسنيو ورسېده د
خلکو په زړونو کې هغه ډار يو ويره
ختمه شوه، چې کلونه کلونه يې
درلوده

په سبا ماسپښين د جمعې له لمانځه
وروسته د جنورۍ پر ۱۹ مه نېټه په
سهراب ګوټ کې ډېر پراخ لاريون وشو،
چې ډېر کې شمېر پښتنو په کې ګډون
وکړ او پاکستاني ميډيا هم راغلې وه
ماښام د تعزيتي کيمپ لګولو اعلان وشو
او هم په دغې شپه پاکستاني ميډيا زموږ
ملاتړ وکړو، خصوصاً جيو نيوز، شاه زيب
خانزاده خانګړی راپور جوړ کړ، په دا
سبا تعزيتي کيمپ د ګرېنډ پښتون
جرګې په نامه جوړ شو، راوانور له
خپلې دندې وګواښل شو، دغه کيمپ
په سهراب ګوټ کې د لويې لارې تر
څنګ په ډېره سوله ييزه طريقه ۱۲
ورځې فعاليت درلود د نقيب شهيد پلار
محمد خان کاکا به له قبايلي مشرانو سره
ناست و او د هرې سياسي پارټۍ مشران
به راتلل او له موږ سره به يې غمرازي
وکړه، له قاضي او محکمې پرته د سپينو
خلکو وژلي په سختو ټکو وغندل شوې،
په رښتيا هم دا يو بل موږ و، چې کله د
لر او بر پښتون اوعان نواب محمد اياز
خان جوګېزي صيب، د پښتون قامي
جرګې کنوينر، د پښتونخوا ملي عوامي
پارټۍ مرکزي رهنما راغلی او د مشر
محمود خان اڅکزي پيغام يې راوړی او
دلته يې پښتنو ته ډېرې په زړه پورې
خبرې وکړې، عمران خان سراج الحق
او د عوامي نېشنل ګوند مېا افتخار
حسين، سېنټر شاهي سيد د فاټا مشران او
ډېر محترم پښتانه هم راغلي وو، د دې
کيمپ خرڅ مسعود قبيلې ورکړ، لس
ميليونه کالداري چنده يې سره را جمع
کړه، په دې تحريک کې له موږ سره يو

اردو ويونکی تر ځوان جبران ناصر
ملګری و، جبران ناصر وکيل دی او د
بشري حقوقو دغوښتلو لپاره کار کوي،
دغه تعزيتي کيمپ ته منظور پښتين هم د
يو عام ځوان په توګه راغلی و، د خبرو
وخت مو ورکړ، ښې خبرې يې وکړې،
زما په ږومبي ځل ليدل ورسره وشول،
ډېر يې متاثر کړم، د نقيب الله شهيد
فاتحې ته دپښتونخوا ملي عوامي پارټۍ
چئېرمين ملي مشر محمود خان اڅکزی
راغی او د هر رنګه ملاتړ ډاډ يې ورکړ،
او موږ ته يې داسې وويل چې خپل
شخصي کارونه پرېږدئ او ټول په دغه
کار پسې ودرېږئ، کور يې ودان

له هغه وروسته د پاکستان په سترې
محکمه سپريم کورټ کې د نقيب شهيد
کيس داخل شو، د پوليسو د آئی جي په
سربراهۍ کې يو تفتيشي ټيم جوړ شو،
قانوني کاروايي شروع شوه، د نقيب الله
شهيد په خلاف ټول الزامونه دروغ
شول، راوانور د ۴۴۴ انسانانو قاتل
ثابت، او غلی شو، سپريم کورټ د نيولو
حکم وکړ، خو راوانور د ډېرو زورورو
په لاس کې و، له دې ځايه منظور پښتين
بېرته وزيرستان ته لاړ، هلته يې د مسعود
تحفظ موومنټ په نامه خلک يو ځوانان
سره راغونډ کړل، نو ته راغی دلته يې
طاقت نور هم سېوا شو، وروسته پېښور
ته لاړ، له دې ځايه يې زيات پښتانه
ورسره ملګري شول، چې په همدې
سره د پښتون لانګ مارچ پيل او د اسلام
اباد پر خوا روان شو، هلته پښتون پرلت
پيل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنيو له
راپور ورکولو څخه لاس واخيست او
موږ په همدې وخت کې سوشل ميډيا
مجبور شوو، چې تر اوسه پورې
ځوانانو پر فيس بوک او ټوېټر خپله
مبارزه دوامداره ساتلې ده

وروسته د اسلام اباد پرلت ته ټول
سياسي مشران ورغلل، چې اسفنديار
ولي خان او محمود خان اڅکزی هم
په کې وو، ولس ته يې ډاډ ورکړ او
هر ډول د ملاتړ نه، بلکې دا کار يې د
خان وګڼلو، دلته د آزاد افغانستان ولس
له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف
غني ټوېټ چې څومره تعريف يې وکړم
کم دی، د نړۍ په ګوټ ګوټ کې د
پښتنو اوافغانانو لاريونونه چې موږ ته يې
په صحيح معنا کار راکړ، او همداسې د
اسلام آباد پرلت د فبرورۍ تر ۹ مې نېټې
پورې دوام وکړ، بيا د پاکستان لومړي
وزير شاهد خاقان عباسي پرلت کوونکي
د منظور پښتين په مشرۍ کې
ورغوښتل او ژمنه يې ورسره وکړه چې
ستاسو ټولې مطالبې موږ درسره منو،
تاسو پرلت ختم کړئ

منظور پښتين

منظور پښتين پرلت ختم نه کړ؛ بلکې

يوه مياشت يې وخندل اوه، چې په دا يوه
مياشت کې به موږ په ټوله پښتونخوا کې
جلسې او مظاهرې وکړو، پښتون ولس
به له ځانه سره ملګري کړو، څکه چې
دوی خو دا کار يوازې د مسعودو او
قبايلو لپاره روان کړی و، نو مسعود
تحفظ موومنټ په پښتون تحفظ موومنټ
بدل شو، موخې نورې هم پراخې
شوې، څکه چې پښتانه وايي (د قام ناتار
په قام راګرځي، او منظور پښتين لومړۍ
چيغه په جنوبي پښتونخوا کې وکړه،
صلح شراني درانده استقباليه جلسه، د
مارچ په نهمه نېټه د ژوب ولسوالۍ
پراخه جلسه، په سبا يې په کلا سيف الله
کې لويه جلسه او هم په دغه ورځ د
پښين ولسوالۍ په خانوزي ښار کې
جلسه، په ۱۱مه نېټه د جنوبي پښتونخوا
ستر مرکزي ښار کوټه کې لويه جلسه او د
راروانې مياشتې يعنې د اپرېل پر ۸مه
نېټه د لوی افغانستان د ژمي په پايتخت
پېښور کې يوه لويه جلسه کېږي، د
پاکستان په تاريخ کې په لومړي ځل په
۵۳ ښارونو کې په يوه ورځ لاريونونه او
احتجاجونه وشول، زموږ غوښتنه دا وه
چې د پاکستان حکومت دې د پښتون
تحفظ موومنټ ټول نيول شوي کارکوونکي نه
نيولي، لکه سردار عارف وزير، ډاکټر
شفيع مسعود او صادق اڅکزی دې

منظور پښتين

خوشې کړي، همدارنګه د ژوب، کلا
سيف الله او کوټې د کېدونکې جلسې
کټ شوي غير قانوني FIRs دې ختم
کړل شي، اوس دا تحريک مخ په
وړاندې روان دی، که د پاکستان
چلوونکو د عقل له بوټي څخه کار وانه
خيست، نو دا به د دوی په ډېر تاوان
تمام شي او دوی به په نړيواله کچه نور
هم پاتې راشي، دا خبره خو تر لمر سپينه
ده چې د ظالم او مظلوم په جنګ کې
بريالیتوب همېشه د مظلوم وي، نو دا
جهان ته معلومه ده چې موږ پښتانه
مظلوم يو

زموږ د تحريک يوه بله مهمه برخه

د پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې
ډېره اسماعيل خان څانګې په پښتون
لانګ مارچ کې ډېر ښه رول وو، د
ملګري شوکت عزيز وزير ترانه «دا
څنګه ازادي ده» باندې پښتون پرلت ته
يو نوې انرژي وبخښله

انقلاب انقلاب انقلاب آزادي آزادي
آزادي

موږ پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې
ته آفرين وايو

د نقيب شهيد ذاتي ژوند:

نقيب الله د منځنی پښتونخوا «فاټا»
جنوبي وزيرستان مکين اوسېدونکی و،
په قام مسيد (مسعود) و، د پلار نوم يې
محمد خان مسيد دی، يو بل ورور چې
تر نقيب الله مشر، فريد الله نومېږي او په
عربو کې په مزدورۍ بوخت وي، نقيب
الله خپلې مورکې نسيم الله بللو، د
نقيب الله واده شوی و، دوې لوڼې او
يو زوی هم لري، نقيب الله ډېر امن
خوښوونکی، نرم او خوږ ژبی انسان و،
په خپل ژوند کې يې د ښو جامو،
انځورونو، ښو ځوانانو انځورګرۍ سره
ډېره مينه درلوده، فيس بوک يې په ډېر
تماشه انداز کارولو، چې ۲۵ زره فالورز
لري، دلته په کراچۍ کې له تېرو اتو
کلونو راهيسې په مزدورۍ بوخت و، د
هغه پلار محمد خان کاکا سره زما ډېر
ملاقاتونه شوي دي، يو ورځ يې ډېرې
قيصې راته وکړې د کاروبار په اړوند يې
راته وويل چې نقيب الله خوږ سړی و،
پلار يې ويل چې نقيب الله مې ډېر نه
تنګولو، چې څه يې راوړ مابه ورته وويل
صحيح ده، بيا يې يوه ورځ راته وويل

چې لالکه زه به د کپړو دکان راواخلم په
مزدورۍ کې بچت نشته بيا څه پيسې ما
ورکړې او څه بيا فريد الله ورته رالېږلې
وې، دوکان يې خلاص کړ، مياشت يې
نه وه پوره شوې چې تورمخي راغلل،
له خان سره يې بوتلو او مړی يې د نورو
په اوږو کورته راغی

محمد خان کاکا ډېر باغلی قبايلي مشر
او غيرتي پښتون دی، بلکل لکه د مشال
خان او ملالې يوسفزۍ پلارونه

الله دې دغو لر او بر پښتو په سيمه
کې سوله راوړي

نوټ: دغه ليکنه په نننۍ افغانستان
اوونيزې کې هم چاپ شوې ده

علامه سيدجمال الدين افغان دختيځې نړۍ ځلانده ستوری...

دا زما د کالبو صندوق دی... !!
ترکي دولت سيد ته د ښوونې او
روزنې په وزارت کې د استاذ منصب
ورکړ، مصاحبين يې وايي «سيد
مجرد و، عفيف النفسه و، لمونځ
ګذاره و، او تل به په اودانه ګرځېده،
لږ خوب يې کاوه، په ورځ کې يې
يوازې يو ځل خوراک کاوه، قوي
او چټکه حافظه يې درلوده او په
استدلال به يې خبرې کولې» خو د
نورو دولتي حسودو او بخيلو اراکينو
د منفي تبليغ له کبله يې يو ډول نظر
بند ژوند کولو کوم وخت، چې د
ايران پاچا ناصر الدين شاه د سيد د
يوه زده کوونکي ميرزای کرماني په
واسطه په قم کې ووژل شو، د سيد

موقعيت په ترکيه کې نور هم ورېسې
کړکېچن شو او ژوند يې ديو بندي په
شان تېرېده هغه وو، چې د ۱۲۷۶ ل
(۱۸۹۷ ز) کلونو ترمنځ د کب مياشتې
په اتلسمه نېټه د ۵۰ کلونو په عمر د
سرطان د مرض له کبله يې ځان حق
ته وسپاره، ليکن يو شمېر خلکو
عقيده لرله، چې سيد ته يې زهر
ورکړل او شهيد يې کړ او د ترکيې
داستانبول د مشايخو په هديره کې
خاورو ته وسپارل شو اروا يې دې تل
ښاده او ښاده وي او لوی الله دې
پخپلو پېروانو کې وشميري افغان
شاهي دولت د ۱۳۲۷ ل کال د تلې
مياشتې پر اتلسمه د سيد مړی له
ترکيې څخه خپل ګران وطن

افغانستان ته را راووړ او په درنښت سره
يې د کابل په پوهنتون کې خاورو ته
وسپاره محمود خان طرزي په خپل
کتاب کې ليکي «علامه سيد جمال
الدين افغان د عرفان يو کان يا معدن
و، هغه اووه مياشتې، چې ما له سيد
سره تېرې کړې داوياوو کلونو سياحت
ارزښت لري...» اوس همدغه زموږ
ګران محمود خان وه، چې شهزاده
امان الله خان ته يې د سيد افکار
تشريح کړل او غازي امان الله خان يې
دې ته وهڅاوه چې تېري کوونکي
انګرېز ته پرېنده توره په لاس ګرځي ته
ورو وخي او مبارزه ورسره وکړي او د

خپل هېواد سياسي آزادي ورنه
واخلي، نوځکه دا وېلای شو چې د
تاريخي افغانستان د استقلال متفکر
علامه محمود خان طرزي او د
استقلال ګټونکي اعليحضرت غازي
امير امان الله خان دواړه د سيد
شاګردان او په ۱۹۱۹ ز کال کې د
افغانستان آزادي دعلامه سيدجمال
الدين افغان دتفکري ژوندنه او په
واقعيت کې د ملي مبارز سيد جمال د
دوو شاګردانو تبليغاتي مبارزو په پايله
کې په لاس راغلې ده.
دعلامه سيدجمال الدين افغان په اړه
له يادو واقعيتونو څخه د الهېرګي چې

هغه دافغانستان دډېرو زړه ورو، روڼ
آندو، علمي، ملي، سياسي او وياړلو
شخصيتونو له ډلې څخه ګڼل کېږي
او خپل ګران هېواد افغانستان او
خلکوته يې ستروياړونه په برخه کړي
او نه يوازې يې په افغانستان، بلکې
دنړۍ په نورو هېوادونو کې هم
دنړۍ دښکيلاکګرو، نېشکيلاکګرو،
نيواکګرو او استعمارګرو ځواکونو
پرضد دخلکو دازادۍ غوښتنې، اسلام
پالنې او وطن پالنې لوړ احساسات
پرزېنلو څپو او خوځښتو راوستل او
په دې برخه کې يې دخلکو دويښولو
او پوهولو لپاره رښتينې خدمتونه

سرته ورسول چې خلک پرې تل
وياړي لکه چې دافغانستان مشهور
شاعر ګل پاچاه الفت افغانستان ته له
ترکيې څخه دعلامه سيدجمال
الدين افغان دجنازې د راوړلو
پرمهال دغه علامه ته په خطاب کې
څه به وېلي دي

بې حسابه ځاځکي توې په بحروبرشي
له ټکوټو کروړونو يو ګوهرشي
مېندې راوړي ډېر زامن ډېر اولادونه
يو پاتوه يې افلاطون او سکندر شي
ډېر پوهان ورته سرټيټ په شاګردۍ
کړي
ډېر شاهان يې په تعظيم مخې ته
ورشي
هې نوم هسې نشان يې شي په برخه
چې لوی فخر دملت اوخپل ټبرشي

دختيځې نړۍ نابغه او دعمل او
نظراسلامي فيلسوف علامه سيد
جمال الدين افغان په دې نړۍ کې
داستعماري واکمنې په دوره کې
زموږ ددغې ادعا ثبوت يوبل ژوندی
مثال دی چې دنړۍ ښکېلاکګرو،
زبېښاکګرو، نيواکګرو او استعمارګرو
ځواکونو دافغانستان دځمکنۍ
بشپړوونکې او هڅوونکي هېواد
دوتښتو خدمتګارانو او واقعي بچيانو
دښو غورځولو او بدنامولو لپاره له
راز راز شومو توطيو
او پاروونکو تبليغاتي وسيلو څخه تل
کار اخيستی دی او تل به يې ياد
دکاغذ پرمخ باقي پاتې وي

ادب ، تاریخ او فولکلور

پر توري کرښې، سپینې خبرې

له ن: خطه یوه نیمه پېړۍ دمخه لا انګرېزان دې ته متوجه وو، چې روسان به پر افغانستان یرغل کوي، نو ځکه خو د هند وایسرای (جان لاورېنس)، د دې شونتیا په اړه، چې روسیه به پر افغانستان یرغل کوي، ځان به هند ته رسوي، ویلي وو «پرېږدئ چې هغوی لوی ګامونه واخلي او وړاندې ولاړ شي، د اباسین او اکسوس تر منځ ولوېږي، پرېږدئ چې دوی خپله لاره ووهي، د سختو هېوادونو پر لور، هغه هېوادونه چې متعصب او زړور نفوس لري، چېرته چې به هر میل کې یوه نه ماتېدونکې مخکه راځي، دوی مجبور دي چې مقاومت وکړي، هغوی به ډېر ځواک له لاسه ورکړي، بیا به له ستړیو پیاده وو، مالو سپرو او له عیبونو ډک توپچي نظام سره څنګه هند ونیسي؟»

امریکایان، چې دلته په پیل کې په ډېر غرور راغلل اوس په خپله کې نښتي دي، د پاکستان د نه مهار له امله له سختو ستونزو سره مخ دي او د ماتې امکان یې ډېر دی

لیکوال د نورو لیکوالو په شان «افغانستان د امپراتوریو هدیره» ګڼلې ده.

ډیورنډ کرښه: لیکوال په خپل اثر کې ګڼ شمېر داسې دلایل راوړي، چې د هغو له مخې او څېړنې تحلیل وروسته سړی دې نتیجې ته رسېدلای شي چې دا کرښه په چل، مهارت او یا هم د امیر د ناجوړتیا په حالت کې پرې لاسلیک شوې ده، لاسلیک هم پر یو کاغذ شوی او اصلي متن امیر ته نه دی وړاندې شوی، تیمور ډیورنډ او امیر عبدالرحمن خان، چې دواړه په فارسي ژبه پوهېدل او له مخکښي لفظ سره سم متن باید په همدې ژبه ترتیب شوی وای، خو ډیورنډ امیر ته یوازې انګرېزي متن ښکاره کړی، چې امیر پرې نه پوهېده او نه هم پر دې مهال له امیر سره د ژباړن او درېمګړي په توګه څوک موجود و، یوازینی کس چې د پردې تر شا ناست و او یادښتونه یې اخیستل، هغه هم میر سلطان محمد خان و، چې په خپله پنجابي او ویل کېږي چې د انګرېزانو جاسوس هم و. لیکوال د ډیورنډ د هوکړه لیک په برخه کې د درېو کسانو رول ډېر مهم ګڼي، چې یو انګرېز جاسوس (سالتریس)، بل تیمور ډیورنډ او درېیم ډاکټر (هېملټون) چې ټول انګرېزان وو لیکوال ډېر داسې دلایل راوړي (چې امیر دا مهال سخت ناروغ د حافظې توازن یې له لاسه ورکړی او د هډوکو په درد اخته و، هره دویمه خبره یې بده لګېده. لیکوال دا پوښتنه مطرح کوي، په داسې حال کې چې امیر د خپل حاکمیت لپاره په کور دننه وړې وړې سرداري ختمې کړې، د خپل حاکمیت ساحه یې پراخه کړه، څنګه دې ته حاضرېدلای شو چې د خپلې خاورې یوه برخه پردیو ته وبښي، همدغه پوښتنه یې چې د کتاب په پیل کې مطرح کړې وه، په وروستیو برخو کې یې ورته مستدلل ځوابونه ورکړي دي.

له هوکړه لیک وروسته حالت:

لیکوال پر دې ټینګار کوي چې دا هوکړه لیک هېڅکله هم د پولو د تثبیت لپاره نه و برابر شوی، نه د انګرېزانو امپراتورۍ دا غوښتل او نه امیر، ځکه انګرېزان په دې پوهېدل چې د مصنوعي پولو جوړول او بیا د هغو ساتنه له حقوقي، پوځي او اقتصادي پلوه اسانه کار نه دی، په دې ترون او تړې وروسته پولو اسادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده، نه له برتانوي هند سره د دې ځمکو د الحاق مسله ده په دې برخه کې د انګرېزانو د هغه وخت د لومړیو وزیرانو، د بهرنیو چارو وزیرانو، ځینو سفیرانو، پوځیانو او ژورنالیستانو نظرونه هم د سند په توګه راوړي دي لیکوال وایي چې کله هم د تزارې روسیې او افغانانو تر منځ پولې تثبیت شوې او همدې انګرېزانو په کې حضور درلود، نو بیا تر نن پورې هېڅکله هم کوم لوري د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له (۱۸۹۳م) کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې څو څله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او یوازې د برتانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ یا اغېزې موقته ساحه په ګوته کوي

سر ویلیم کېر فراسر ټایلر وایي: «دا کرښه د قوم بېلوونې، جغرافیې او تګلارې له مخې بې منطقه ښکاري»

لویس دوپري وایي: «دا د یوې مصنوعي کرښې تر ټولو نه اخور دی چې یوه کلتوري سیمه سره بېلوي»

د برتانیا د کورنیو چارو پخوانی وزیر او بیا وروسته لومړی وزیر (هربرټ اسکویت) وایي: «دا قوانین ټول نړیوال اصول، ټولیز عدالت او ټولیز مفهوم تر پښو لاندې کوي»

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په رسمیت وپېژني، چا ورته غاړه نه ده ایښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی کله چې پاکستان د یوه نوي دولت په توګه ظهور کاوه، نو هغه یوه اوونۍ دمخه افغانستان برتانوي هند ته په رسمي ډول احتجاج وکړ او په کې یې وویل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برتانوي هند تر کنټرول لاندې پښتنو لپاره باید د ټولپوښتنې ځانګړی صندوق کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که بېرته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره یو ځای کېږي؟ له پاکستان او هند سره خو د یو ځای کېدو خبره هېڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډیپلوماتانو اووه ورځې په متواتر ډول په لندن کې د برتانیا د بهرنیو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره یې د جلا شویو سیمو د بېرته الحاق غوښتنه وکړه. انګرېزانو

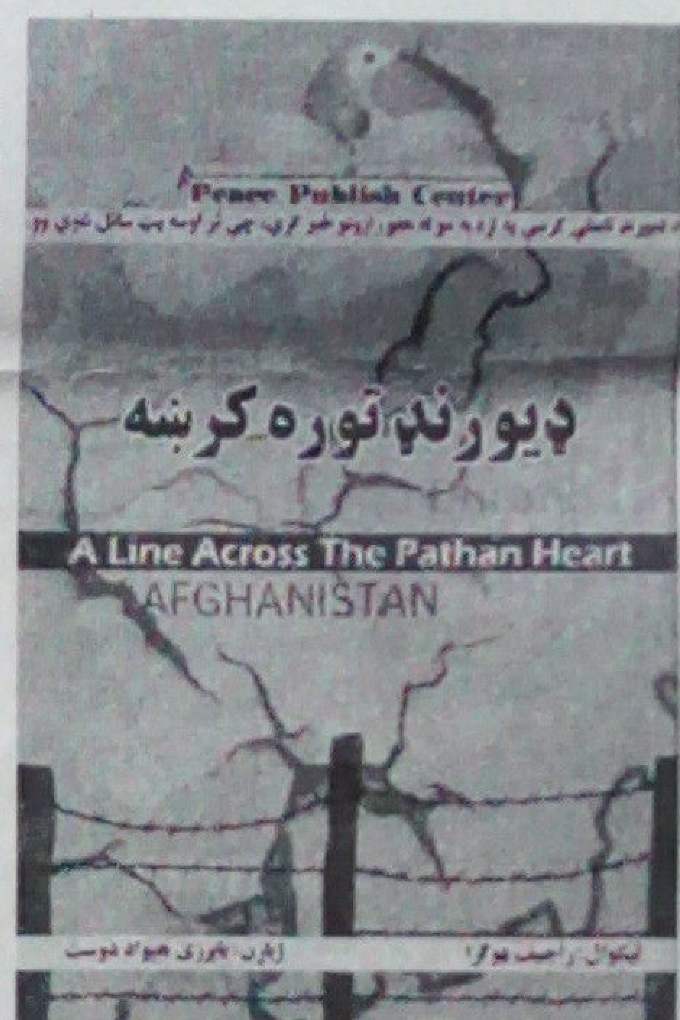

دوهمه او وروستۍ برخه

وویل چې پاکستان د برتانیا ځایناستی دی، افغانانو ورته وویل چې پاکستان خو له هند څخه راجلا شوی، نه دا چې هند له پاکستانه راجلا شوی، خو که ستاسو ځایناستی وي، نو باید هغه ستاسو وارث هم وي او ستاسې پوروونه هم پرې کړي، اوس خو د برتانیا پوروونه هندوستان پرې کړي، نه پاکستان. افغانستان په ملګرو ملتونو کې د پاکستان د غړیتوب پر غوښتنه هم اعتراض وکړ، ملګرو ملتونو په پیل کې ځکه د پاکستان غړیتوب ونه مانه چې هغه د چا وارث نه و، پاکستان ته یې وویل چې تاسو د یوه نوي دولت په توګه غړیتوب ترلاسه کولای شئ، خو نه د کوم بل دولت د وارث په توګه. نو څوک چې د یو چا د وراثت دعوه له لاسه ورکړي، له هغه سره د کوم تړون په باب ولې بحث وشي؟ لیکوال وایي چې د افغانانو له فعالې ډیپلوماسۍ سره سره بیا هم د پښتنو برخلیک د پاکستان لاس ته پرېوت. دی په دې برخه کې د ټولو هغو اشخاصو او حکومتونو نومونه اخلي چې په دې سلسله کې ګرم دي، لکه جواهر لعل نهرو، اولف کایرو، حاجي میرزا، لیاقت علي خان، د برتانیا حکومت او نور...

د ډیورنډ عمري حل لارې لیکوال خپل اثر له یوه هدفمن مسیر پیل کړی او پر یوه هدف او هیله من بهیر یې پای ته رسولی دی لیکوال د یوې نتیجې په توګه وایي چې د افغان عمري د دومره اوږدوالي یو اساسي علت ډیورنډ کرښه ده، که چېرې دا کرښه نه وای، افغانستان به د لویې لوبې ډګر نه وای په افغانستان کې به جګړې نه وای، افراطیت به نه وای، د روسانو او امریکایانو یرغلونو ته به زمینه نه برابرېده او د نړۍ ګڼ شمېر هېوادونه به د افغانستان په کړکېچ کې نه راټاله کېدل، دی وایي چې په سیمه کې پاکستان هغه نوی هېواد دی چې له پیله یې د ځمکنیوالي ستراتیژي درلودله، دی وایي کوم ظلمونه چې پاکستاني پوځیانو پر پښتنو کړي، هېڅ یرغلګر نه دي ترسره کړي، لیکوال دا ادعا ثابتوي چې پاکستان د ځمکنیوالي شوق لري، د هند او افغانستان پراخې ځمکې یې لاندې کړې دي، بیا وایي «تر هغه پورې چې پاکستان له ځمکني پلوه مهار او راکم نه شي، په دې منطقه کې طبیعي ثبات نه راځي، دی د پېرو

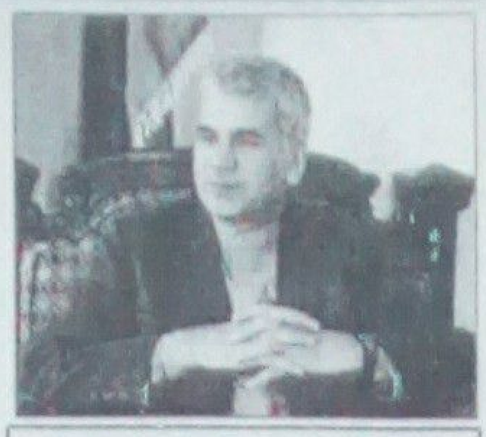

پوهاند اسمعيل يون

په اوږدو کې (آمو) او (اباسین) د افغانانو طبیعي پولې بولي او له نړۍ څخه غوښتنه کوي چې د دې هدف لپاره له افغانانو سره ودرېږي دی په دې برخه کې د برتانویانو ډېر اعترافات هم یادوي، لکه یو برتانوي جنرال سرجېمز کوټران چې ویلي وو: (زموږ د امپراتورۍ طبیعي پوله اباسین دی چې بل څوک یې د نیولو جرئت هم نه شي کولای) لیکوال وایي د خاورې همدې بېلتون افغانستان کمزوری ساتلی او نه شي کولای په سیمه ییزه او نړیواله کچه خپل حقوق ترلاسه کړي دی په دې نظر دی چې نړیوال زبرځواکونه په اوسني شکل نه پاتې کېږي، امریکا ورځ تر بلې پخوانی زور او ځواک له لاسه ورکوي، چین او روسیه په سیمه ییزه او نړیواله کچه د دوو نویو زبرځواکونو په توګه راڅرګندېږي لیکوال په دې خبره هم حواشیني ښکاره کوي چې د پښتنو په باب په خپله د دوی له خوا ډېر کم اثار لیکل شوي او هغه هم اکثره بېرته له منځه تللي دي او د بهرنیو له خوا چې کوم اثار لیکل شوي، اکثره یې فلتر شوي او د هغو دګڼو انځورونه کوي راجیف ډوګرا د طالبانو پر وړاندې له امریکا سره د پاکستان شرکت صادقانه نه بولي او دا د امریکا یوه غټه تېروتنه ګڼي چې پاکستان ته د یو ستراتېژیک ملګري په سترګه ګوري، لیکوال امریکا ته یادونه کوي چې پاکستان له امریکا سره کټ مټ همغه لوبه کوي چې له پخواني شوروي اتحاد سره یې کړې وه د پاکستان پوځیان په دې نظر دي چې موږ د نړۍ یو ستر زبرځواک دلته مات کړی او اوس د بل ستر زبرځواک نوبت دی لیکوال د افغانستان د حقوقي داعیې لپاره ټول مستدلل دلایل راوړي، د هغو په پای کې د خپلو خبرو د نچوړ په توګه د دې یادونه کوي چې د دې ټولو دلایلو پربا هله ممکنه ده چې یو قوي او غښتلی افغانستان جوړ شي او د قوي او غښتلي افغانستان جوړېدل بیا هغه وخت ممکن دي چې ډیورنډ کرښه له منځه لاړه شي او افغانستان خپلو طبیعي پولو ته ورسېږي

مکثی برکتاب چاپ شده (دری افغانی)

حیات الله حلیم

زبان ازبدو پیدایش خود وسیله افهام وتفهیم دربین انسان ها و جوامع بشری بوده ، لیکن تمام زبان های جهان همزمان یکسان نبوده وروی همرفته نظریه مهاجرت ها ازقدیم بشربه مناطق و جغرافیای دیگری نقل مکان گردیده که به این اساس تنوع و تغییرات در زبان ها بوجود آمده است ودرپهلوی این تغییرات با گذشت زمان درقالب هرزبان لهجه های متفاوت نیزبوجود آمده است ، درجهان امروزی درحدود هزاران زبان با تکلم کاملاً متفاوت وجود دارد که برعلاوه تفاوت تکلم به رسم الخط های جداگانه نیزتحریرمیگردد رسم الخط عربی ، انگلیسی ، روسی و چینایی رسم الخط های معروف جهان میباشند ، ناگفته نباید گذاشت که در داخل رسم الخط های که در فوق از آن تذکر به عمل آمد صد ها زبان معروف جهان شامل میباشند که ازجمله یکی زبان «دری افغانی» میباشد که به رسم الخط عربی تحریرمیگردد و از قدیم الایام در مناطق آسیایی مرکزی به آن تکلم میشد و نیزمادرزبان فارسی ایران کنونی وتاجکی ماورا النهرمیباشد فی الجمله زبان دری ازازمان آریایی ها درافغانستان، ایران و ماورا النهرمتکلمین زیادی داشت ویک زبان باستانی است ، به هرصورت درمورد چگونگی زبان دری ، به جستجو گردآوری ومقدمه محترم مصطفی «عمرزی» کتابی بنام «دری افغانی» تهیه وترتیب گردیده که درآن در ۲۷ عنوان و ۲۲۲ صفحه پیشینه و تمام سرگذشت زبان دری تسجیل گردیده است که به اندازه کافی درمورد زبان دری افغانی آموزنده میباشد ، دربین کتاب زبان دری افغانی اززبان فارسی کنونی یک زبان کاملاً جدا و مستقل قلمداد گردیده و اطلاق نام فارسی به دری یک غلط محض خوانده شده است زیرا ایرانیان که دایم خودرا در تمام مسایل آقایون معرفی میدارند زبان دری را زاده زبان فارسی میدانند ، در ایران تلاش های گسترده ی فرهنگی و تبلیغاتی جهت تعمیم وگسترش زبان فارسی براه افتیده بود وهجوم نشرات و کتب ایرانی نیزبه افغانستان خاصتاً دردهه های (چهل تا شصت هجری شمسی) ذهنیت های عامه رادرتآلید تا آگاهانه ی کلمه ی (فارسی) و ارجحیت آنرا به زبان (دری) دراندیشه جامعه شکل داده وبه عنوان یک اسم با مسمی ، جای گرفت نفود فرهنگی ایران نه تنها درمحدوده اندیشه ها وزبان عام مردم جای گرفت بلکې حتی درسطح اکادمیک وتحقیقاتی نیزاثرگذاشت ونوشته ها وتحلیل های ادیبان ومحققین ادبیات دری را نیزبا این باورآماده ساخت تا برای زبان دری پیشوند (فارسی دری) را بازگو کنند و ترکیب این کلمه هویت زبان دری را درموازنه ی برداشت های انفرادی نویسنده گان قرار داد ، در دهه های هفتاد و هشتاد خورشیدی جنگ های خانمانسوز و گسترش اختلافات عمیق زبانی و قومی باعث شد تا دری زبانان افغانستان ناآگاهانه فارسی زده شوند و پیوندی به آن طرف دهند این برنامه نفوذی فرهنگی نه تنها اصالت زبان مارا خدشه دار میسازد بلکه آینده گان مارا نیز در سرگردانی و بی هویتی قرار میدهند و نسل های آینده افغانستان نمی توانند با وضاحت و استدلال از داشته های فرهنگی و زبانی خویش به دفاع بپردازند کتاب سودمند دری افغانی با پیشینه ومقال زبان دری که به اهتمام مصطفی عمرزی به زیورچاپ آراسته شده در حقیقت تحقیق گسترده بالای اصالت زبان دری افغانی میباشد این کتاب که توسط محترم عمرزی کمپوز و دیزاین نیز گردیده در مطبعه اسد دانش به تیراژ یک هزار جلد چاپ گردیده که حق نشرآن نیز برای ناشر محفوظ میباشد

د پښتو قاموس څرنګوالی

دریمه او وروستۍ برخه

عبدالکریم (رحیمزی)

دلته مصدر ښودل شوی چې لازم فعلونه لري، اخیستل کېږي، خو زماني فعلونه یې له متعدي فعلونه سره ښودلي چې مصدر یې تصمیمول دی

لومړی دا چې که چېرې په پښتو ژبه کې له یو مصدر څخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه ځانګړې قاعده لري او د قاموس په لومړیو پاڼو کې د ګرامر په برخه کې تشریح شي، بیا یې په قاموس کې یوازې د مصدر پر مدخل بسنه هم کېدای شي او یوازې له هغو مصدرونو سره دې اخیستل شوي فعلونه ولیکل شي چې ورڅخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه قاعده ونه لري دوهم دا چې ولې یوازې دا دې حالته لیکل شوي حال دا چې له یو مصدر څخه د نورو زمانو فعلونه هم اخیستل کېږي لکه

لرې تېره - ګرنګولی یې دی،

لرې تېره - ګرنګولی یې و،

تېره روانه - ګرنګاوه یې،

راتلونکې روانه - ګرنګوي به یې،

لرې راتلونکې - ګرنګولی به یې وي. دریم ولې له ځینو سره لیکل شوي او له ځینو سره نه؟ که د دوی لیکل اړین بلل کېږي، نو بیا کېدای شوای د فرعي مدخل په ډول تر اصلي مدخل لاندې په یوه لیکه کې لیکل شوی وای د دې پر ځای چې د پاڼې ډېرې لیکې وړاندې ډکې شي او د قاموس حجم ډېر شي همدې نه ورته له یو مصدر څخه فاعلي یا مفعولي اخیستل شوی نوم یا صفت ته بېل مدخلونه ورکړ شوي کرباول مص مت ته په همانېزه کلیمو دوې لیکې ډکې شوې او بیا بل ځای کرباوونکی فا. نر، م په همانیزه کلیمو مانا شوی دا کېدای شوای له کرباول څخه وروسته د فرعي مدخل په ډول یوازې له ګرامري ځانګړتیاوو سره یې لیکل شوی وای لکه

کرباول مص مت

۱ اړول، محتاجول

۲ ځنډول

۳ بېکاره کول کرباوونکی فا، نر، م

په پای کې د ښاغلي اسدالله غضنفر خبره د قاموس جوړونه ډېر ستونزمن کار دی او لیکونکي آسانه که چېرې له داسې تېروتنو سره سره چې پښتو ژبې ته زیانمې نه وي، یو بل افغان چې د افغانستان د علومو له اکاډمۍ سره یې تړاو نه درلود او خپل شخصي وخت او پانګه یې د داسې قاموس په جوړولو کې لګولې وای، ما به کېوندانی ورته ویلې وای، خو دغه قاموس خوارلس ژبپوهانو لیکلی چې راز راز علمي رتبې لري او د هېواد په کچه د علومو اکاډمۍ له خوا خپور شوی دغو ژبپوهانو ته خپل څومره سرکاري یا رسمي وخت د دې پر لیکلو تېر کړی وي او څومره تنخوا به یې اخیستې وي، څو سوه چاینکې چای او څومره پتاسې به یې چیچلې وي، خو د دې په بدل کې یې داسې څه هېوادوالو ته وړاندې کړي چې له لومړۍ پاڼې څخه نیولې تر وروستۍ پورې له هر راز غلطیو څخه ډک یو پښتو تشریحي قاموس نه، بلکې د یو نیمګړي ځای دایرةالمعارف سربېره، د پښتو ژبې د ګردودونو او بېلابېلو ژبو همانېزه داسې قاموس دی چې د پښتو ژبې د لا کمزورولو لپاره ډېر اغېزمن دی او کار اخیستونکي یې نه یوازې ستړي، بلکې سرګردان هم شي. هیله لرم چې نوی پښتو تشریحي قاموس دغې ستونزې او تېروتنې ونه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لویو جرګو کې د افغان ښځو ونډه

ګل آغا احمدي

د افغانستان په سیاسي بهیر کې د ښځو ګډون ډېرې هسکې او ټیټې تېرې او تر دې مهاله هڅکله د افغان ښځو ګډون د دوی د واقعي نفوس په تناسب په سیاسي بهیرونو کې په نظر کې نه دی نیول شوی او افغان ټولنه یوه نارینه سالاره ټولنه ګڼل کېږي. د افغانستان په تېر تاریخ کې له افغان ښځو سره دوه ډوله چلند شوی. په دې ډول چې یو شمېر حاکمانو او سیاسي رژیمونو افغان ښځو ته په سیاسي بهیرونو کې سمبولیک استازیتوب ورکړی او د ښځو د حقوقو ځینې برخې یې په رسمیت پېژندلي دي. دغې کټګورۍ حاکمانو د ښځو حقونو ته درناوي څرګند کړی او د دوی حضور په سیاسي صحنه او لویو جرګو کې ضروري ګڼي، خو د دې برعکس د افغانستان هغو حاکمانو، تنظیمونو، جنګي ډلو، رژیمونو، یا خوځښتونو د هېواد په سیاسي بهیر او لویو مجلسونو کې افغان ښځې په بشپړه توګه له سیاسي او ټولنیزو حقونو څخه بې برخې کړې چې دغه راز حقوق په رسمیت نه پېژني او د مختلفو دلایلو له مخې یې افغان ښځې په سیاسي محافلو کې له برخې اخیستلو څخه محرومې کړې دي. د لومړۍ کټګورۍ دمشرانو او رژیمونو له خوا د افغانستان په

سیاسي بهیر او په ځانګړې توګه لویو جرګو کې د میرمنو د سمبولیک استازیتوب د څرګندولو په موخه یې هڅوی ته په لویو جرګو کې برخه ورکول یو دود ګرځولی چې په دې لیکنه کې به یې یادونه وشي.

د غازي امان الله خان د وخت لویه جرګه

د غازي امان الله خان دواکمنۍ پرمهال لویه جرګه چې په ۱۳۰۱ هجري لمریز کال یې (د افغانستان د عالیه دولت د اساسي نظامنامې) په نامه د افغانستان د دولت لومړی اساسي قانون تصویب کړ، د وخت د پاچاه اعلیحضرت غازي امان الله خان د مېرمنې ملکې ثریا په ګډون یو شمېر ښځو هم د همدې جرګې د غړو په توګه په کې ګډون کړی وو او د دې جرګې د ټولو غړو شمېر ۱۰۰۰ تنه وو

د محمد ظاهرشاه د وخت لویه جرګه: په ۱۳۴۳ کال کې چې د وخت د پاچاه اعلیحضرت محمد ظاهر شاه د ملت د بابا واکمني وه، د یوې لویې جرګې په ترڅ کې د افغانستان اساسي قانون تصویب شو په دغې لویه جرګه کې چې د غړو شمېر یې ۴۵۲ تنه وو، ۶ ښځو استازو د پاچاه د فرمان پر بنسټ یکې ګډون کړی و، چې ۲ یې د مشورتي کمېسیون د غړو په توګه او ۴ یې د انتصابي غړو له جملې څخه وې

د محمد داود خان د وخت لویه جرګه:

د افغانستان د لومړي جمهور رییس شهید سردار محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال او د جمهوري رژیم په لویه جرګه کې ۱۶ ښځو ګډون درلود. دغه جرګه چې په ۱۳۵۵ هجري لمریز کال جوړه شوې وه، د ټولو غړو شمېر یې ۳۴۹ تنه وو او سردار محمد داودخان یې د جمهور رییس په توګه تایید کړ

د ببرک کارمل او نجیب الله د وخت لویې جرګې: هغه لویې جرګې چې په ۱۳۶۴، ۱۳۶۶ او ۱۳۶۸ کلونو کې د ببرک کارمل او ډاکټر نجیب الله د واکمنۍ پر مهال جوړې شوې دي، د اغلې ثریا پرلیکا په وینا په یادو جرګو کې د ښځو حضور فعال وو او د غړو یوه برخه یې ښځینه وو تشکیلوله. باید وویل شي چې اغلې ثریا پرلیکا هغه مهال د افغانستان د خلق دیموکراتیک ګوند په ښځینه څانګه کې یوه فعاله غړې وه. دغه خبره د بي بي سي راډیو د پښتو او فارسي خپرونو په آرشیف کې ثبت ده

د مجاهدینو او طالبانو د وخت غونډې د اهل حل و عقد د غونډې په شمول هغه شمېر دیني او ټولنیزې غونډې چې تر مختلفو نومونو او عنوانونو لاندې له ۱۳۵۸ کال څخه تر ۱۳۸۰ هجري لمریز کال پورې مجاهدینو او بیا طالبانو د هېواد د ننه یا بهر جوړې کړې دي، د لویې جرګې نوم نه دی ورکړ شوی او په هغو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه. همدارنګه واک ته له رسېدو څخه د مخه د مجاهدینو د تنظیمونو په هر ډول سیاسي، تعلیمي، اجتماعي او هراړخیزو فعالیتونو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه او د افغان ښځو حضور ته یې په خپلو فعالیتونو کې هیڅ ډول ځای نه و، ورکړی. کله چې په ۱۳۷۱ هجري لمریز کال په کابل کې د اروښاد حضرت صبغت الله مجددي او شهید برهان الدین رباني په مشرۍ د اسلامي دولت په نامه د مجاهدینو د خپلو ډلو واکمنۍ پیل شوه نو ورسره سم په کابل او ځینو ولایتونو کې د جهادي تنظیمونو خپلمنځي کورنیو جګړو رول و لوبو، چې بیا هم ښځینه وو ته د هېواد په سیاسي او اجتماعي نظام کې مناسب ځای نه و، له سیاسي او ټولنیزو چارو څخه محرومې شوې په روانو چارو کې یې د حضور او ګډون مخه ډب شوه. طالبانو هم په خپلو لیکو او فعالیتونو کې د ښځینه وو د حضور لپاره هیڅ ځای نه درلود او کله چې په ۱۳۷۵ هجري لمریز کال د ملا محمد عمر په مشرتابه د طالبانو د اسلامي امارت واکمني په کابل کې پیل شوه نو ورسره سم یې نه یوازې دولتي او تعلیمي ادارو څخه د ښځینه کارمندانو، ښوونکو، محصلینو او زده کوونکو حضور په سیستماتیک او رسمي ډول ختم کړ

د حامد کرزي د وخت لویې جرګې:

له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته په افغانستان کې د جوړو شویو او لویو جرګو په بهیرونو کې د ښځینه وو ګډون په دې ډول دی

۱ بېړنۍ لویه جرګه چې په ۱۳۸۱ هجري لمریز کال د ۱۵۰۱ کسانو په ګډون په کابل کې جوړه شوه، د ښځینه غړو شمېر یې ۱۶۰ کسانو ته رسېده. د دې جرګې د جوړېدو په کمېسیون کې ۵ ښځو غړیتوب درلود. د جرګې مشر ښاغلی محمد اسماعیل قاسمیار غوره شو او اغلې سیما ثمر یې د لومړۍ مرستیالې په توګه وټاکل شوه

۲ د اساسي قانون لویه جرګه چې په ۱۳۸۲ کال په کابل کې جوړه شوه ۵۰۰ غړي یې درلودل چې ۱۰۰ یا ۲۰ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلول

۳ د افغانستان او پاکستان تر منځ د امن سیمه ییزه جرګه چې په ۱۳۸۶ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه، له افغانستان او پاکستان څخه ۷۰۰ غړو ګډون په کې کړی وو، چې د دواړو هېوادونو په غړو کې یو شمېر ښځینه غړې هم وې

۴ د سولې ملي مشورتي جرګه چې په ۱۳۸۹ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه ۱۶۰۰ کسانو ګډون په کې کړي وو، چې ۲۰۰ غړې یې ښځینه وې

۵ عنعنوي لویه جرګه چې په ۱۳۹۰ کال کې جوړه شوې وه، له ټول هېواد څخه ۲۳۰۰ کسانو ګډون په کې کړی وو چې ۱۸ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلوله

۶ مشورتي لویه جرګه چې په ۱۳۹۲ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په تالار کې جوړه شوې وه، د غړو شمېر یې ۲۱۰۰ تنه وو چې ۴۰۰ تنه غړې یې ښځینه وې

په ملي بنسټونو کې د افغان ښځو ونډې

ضروري ده، چې په دې ځای کې یو شمېر هغه سلنې یادې شي چې له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته د لویو جرګو په شمول په ځینو ملي نهادونو کې د افغان ښځو د ګډون لپاره په نظر کې نیول شوې دي لکه

۱ په بېړنۍ لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۷ سلنه

۲ د اساسي قانون په لویه جرګه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۰ سلنه

۳ په جمهوري ریاست، ملي شورا او ولایتي شوراګانو کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۳۰ سلنه

۵ د ولسي جرګې په وکالت کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۶ د مشرانو جرګې په وکالت کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۲ سلنه

۷ د سولې د ملي مشورتي جرګې په غړیتوب کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۵ سلنه

۸ د افغانستان په دولت کې د ښځینه کارمندانو ونډه ۲۴ سلنه

۹ د افغانستان د دولت په سطح د تصمیم نیولو ونډه ۹ سلنه

۱۰ د روغتیا په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۲ سلنه

۱۱ د امنیت په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۵ سلنه

۱۲ د عدلي او قضایي چارو په سکتور کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۰ سلنه

۱۳ د زده کوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۳۷ سلنه

۱۴ د ښوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۲۸ سلنه

۱۵ د محصلینو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۸ سلنه

۱۶ د پوهنتون د استادانو په برخه کې د ښځینه وو دګډون ونډه ۱۵ سلنه

د افغانستان د سرشمېرنې د ملي اداري د معلوماتو پر اساس د ملکي خدمتونو شاوخوا ۴۰۰ زره کارکوونکو له ډلې څخه ۹۰ زره یې ښځینه دي او په ۱۳۹۷ هجري لمریز کال کې په ملګرو ملتونو کې د افغانستان دايمي استازې هم ښځه ټاکل شوې ده

اخځلیکونه

۱ زنان افغان در ده سال ګذشته، لیکنه/ د افغانستان د رسنیو مرکز
۲ د افغانستان د احصائیې مرکزي اداره، د ۱۳۹۷ هجري لمریز کال راپور
۳ افغان، ښکلا، د حامد کرزي په دوره کې د ښځو پرمختګ، لیکنه، ټول افغان ویب پاڼه
۴ د ښځو چارو وزارت، برېښنا پاڼه
۵ د ملګرو ملتونو د یونیفیم راپور
۶ بي بي سي راډیو، د پښتو او فارسي خپرونو ویب پاڼې

د هالیوود ستورې د مهاجرو په کمپ کې یوه اوونۍ تېره کړې

د هالیوود امریکایي ستورې کتي هولمز، له خپلې ۱۲ کلنې لور سورۍ، سره یوه اوونۍ د یونان په لیسبوس ټاپو کې د مهاجرو په موریا کمپ کې تېره کړې ده. همدا اوس د یونان په ټاپوګانو کې په زرګونو پناه غوښتونکي اوسېږي. هولمز د شنبې په ورځ پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې ولیکل «زه له دې کبله مننوېه یم چې له دې اغېزناکو ښځو سره د آشنایي او ګډ کار تجربه ولرم. دې وویل دغه ښځې چې په بېلابېلو پروژو کې یې ورسره همکاري کړې، پرې ډېرې ګرانې دي. هولمز لیکلي «د هغوی د مقاومت ځواک ستیز او الهام بخښوونکی دی. دغې امریکایي هنرمندې پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې د سورۍ انځورونه هم خپاره کړي دي. ۱۲ کلنه لور یې د هغې او د ټام کروز د واده ثمره ده. رسنیو ویلي د دې امکان شته چې په یونان کې د مهاجرو د وضعیت په اړه یو مستند فلم جوړ شي. په یوه خپور شوي انځور کې لیدل شوي چې د نقاشۍ په یوې پروژې کې د هغې د ګډون پر مهال کمرې د هغې فلم ثبتوي. دا په داسې حال کې ده چې ډېر شمېر سیاستوال د مهاجرو له ګڼې ګوڼې ډکو کمپونو ته د تلوتو او هلته د فلم ثبتولو اجازه نه لري. همدا اوس د یونان په ځنیځ کې پرتو ټاپوزمو کې شاوخوا ۱۵ زره پناه غوښتونکي اوسېږي، خو په اصل کې دغه کمپونه یوازې د ۳۱۰۰ پناه غوښتونکو له پاره جوړ شوي دي. د دې کمپونو ۲۰ سلنه اوسیدونکي ښځې دي او ۳۰ سلنه نورې یې داسې ماشومان دي چې ډېر شمېر یې تر ۱۲ کلنۍ کښته دي. له خپلو سره یې آن داسې مشران هم نه شته چې ساتنه یې وکړي

په لغمان کې په نوي رنګ دودیزه پسرلنۍ مشاعره

د لغمان د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست د ورې په اووم ماښام د هنري مشاعرې کوربه و. د روماني فضا، معطرې هوا او طبیعي مناظرو ترڅنګ، د مشاعرې دریځ او ټول چاپېریال په مصنوعي رڼاګانو سینګار و. د مینه والو ګڼې ګوڼې او ازدحام، د مشاعرې کیف لا پسې زیات کړی. و له کابل، خوست، غزني، ننګرهار، کونړ، میدان وردګو، لوګر او نورو ولایتونو څخه د راغلیو نوموتو شاعرانو په شتون کې، ماښام مهال مشاعره پیل شوه. د لغمان والي محمد آصف ننګ، مرستیال والي شهزاده مظلومیار، په علمي او ټولنیزو چارو کې د ولسمشرۍ مابې سلاکار لعل پاچاه ازمون، دمحترم لام ښاروال لطیف الله الکوزی، ګڼ شمېر چارواکي او سلګونه شاعران، فرهنګپال او د شعر او ادب مینه وال د مشاعرې برخه وال وو. غونډې ته د پیل په خبرو کې، د اطلاعاتو او فرهنګ رییس فیضان الله پټان وویل، چې سږنۍ مشاعره له تېرو څخه له جلا خونده برخمنه څکه ده، چې هم په کې د شاعرانو او مینه والو شمېر ډېر دی او هم په کیفي لحاظ هنري ماښام وي. ده پر ټولو شاعرانو غږ وکړ چې په اشعارو کې دې د احساساتو پر ځای هڅوت ته نوم‌پېژنوب ورکړي. د لغمان والي د مشاعرو او دغه شان ادبي محفلونو پر ارزښت وغږېد ده وویل چې دا او دې ته ورته مشاعرې له یوې خوا د ادب د مینه والو ذوق ورخړوبوي او له بلې خوا د فکري روښتیا او د عامه اذهانو د تنویر لپاره ښې وسیلې دي. د مشاعرې لومړی شعر نوموتې شاعر، ذبن الدین حقبیار ووایه وروسته، د پردې تر شا د ترمې موسیقۍ په بدرګه، ګڼ شاعران سټېج ته راغلل او خپل نظمونه، غزلې او نور اشعار یې د دکلمې او ترنم په ډول پر له پسې ووړاندې کړل د مشاعرې په بله څنډه کې، پر یوې لوې سپینې پردې، د هېواد او په ځانګړي ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي

هستیو او مشاهیرو تصویرونه او نومونه یو په بل پسې راښکاره کېدل که څوک به له مشاعرې راپهر کېده، د تفریح او هنر دې منظر یې پام اړولی شو په منځ کې د لغمان تیاتر د لوبغاړو له لورې د پښتو خرافاتي فلمونو پر موضوع یو تمثیل هم وړاندې شو چې ګډونوالو یې فن او هنرنمایي وستایله. مشاعره تر ماسخوتنه وغځېده. شاعرانو اشعار ویل، ترنمونه یې کول او ناستو مینه والو به په خوند او چکچکو بدرګه کول، خو چې مشاعره ختمه شوه، معنا یې دا نه وه، چې دا رنګین ماښام دې هم پای ته ورسېږي همدا چې محلي مشهور سندرغاړي پاچا خان پر سټېج راښکاره شو، د مینه والو چکچکې شوې او د بزم او رومان یوه نوې برخه پیل شوه. خان ګېې محلي سندرې وویلې او د طبلې، ارمونیې او رباب په سر او تال کې یې د ملنګ خان، محمدنورباباو او حیاخان استاد شعرونو ته ساذګانې ورکړې. د شپې شاوخوا ۱۲ بجې دا هر څه پای ته ورسېدل، خو میلمنو او کوربه له دې هنري ماښامه خوند واخیست چې په زړه پورې خاطرې به یې تر ډېره د هېرېدو نه وي. سږنۍ لغمان پسرلنۍ مشاعره یوه دودیزه مشاعره ده، چې هر کال د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست له لورې، د دې ولایت د فرهنګیانو او مدني فعالانو په همکارۍ جوړېږي او د نورو ولایتونو له دودیزو میلو او مشاعرو سره یې ښکاره توپیر دا دی چې هم فرهنګي تنوع لري او هم یې فنکاري او هنرت ځانګړې دي.

نظر افغان

د سپورت نړۍ

د دې پاڼې چارواکی: صفي الله ملیار

په افغانستان کې په نوې بڼه کرېکټ پیلېږي

د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې دنګره چټک توپ اچوونکي حمید حسن په همکارۍ په افغانستان کې د شل اوریزو سیالیو لیګ په نوي طرز او بڼه جوړېږي. دغه لیګ چې «Last man stand» یعني وروستي لوبغاړي لوبېږي. نوم ورکړ شوی، د افغانستان له کرېکټ بورډ او نورو بورډونو څخه یې د جوړېدو جواز ترلاسه کړی او ډېر ژر به پیل شي. ددغه لیګ اصول او قوانین به

د نړۍ له نورو ټولو ټګونو مختلف وي. په دې کې به هره لوبډله اته لوبغاړي لري. شل اوورونه به یې وي، خو هر ځل به پنځه توپه وي. په یو وایډ بوه منډه، خو په دویم وایډ توپ به درې منډې حسابېږي. همدا ډول که په وروستي توپ شپږه ووهل شي هغه به ۱۲ منډې حسابېږي په دې لیګ کې به وروستي یوازې پاتې لوبغاړي (Last man) هم توپوهنه کولای

شي. حمید حسن زیاتو ته ووېل، چې له دې ډول کرېکټ سره به هغو لوبغاړو ته هم چانس ورکړل شي چې د شپږيزې لیګ او د افغانستان پریمیټر لیګ سیالیو ته پاتې شوي دي. د یادونې وړ ده، چې دغه لیګ به د نړۍ په ۱۴ نورو هېوادونو کې هم وشي، خو تاکل شوې چې په افغانستان کې به یې لومړۍ سیالۍ د ژمنلونکي جوش میاشتې پرمهال وشي.

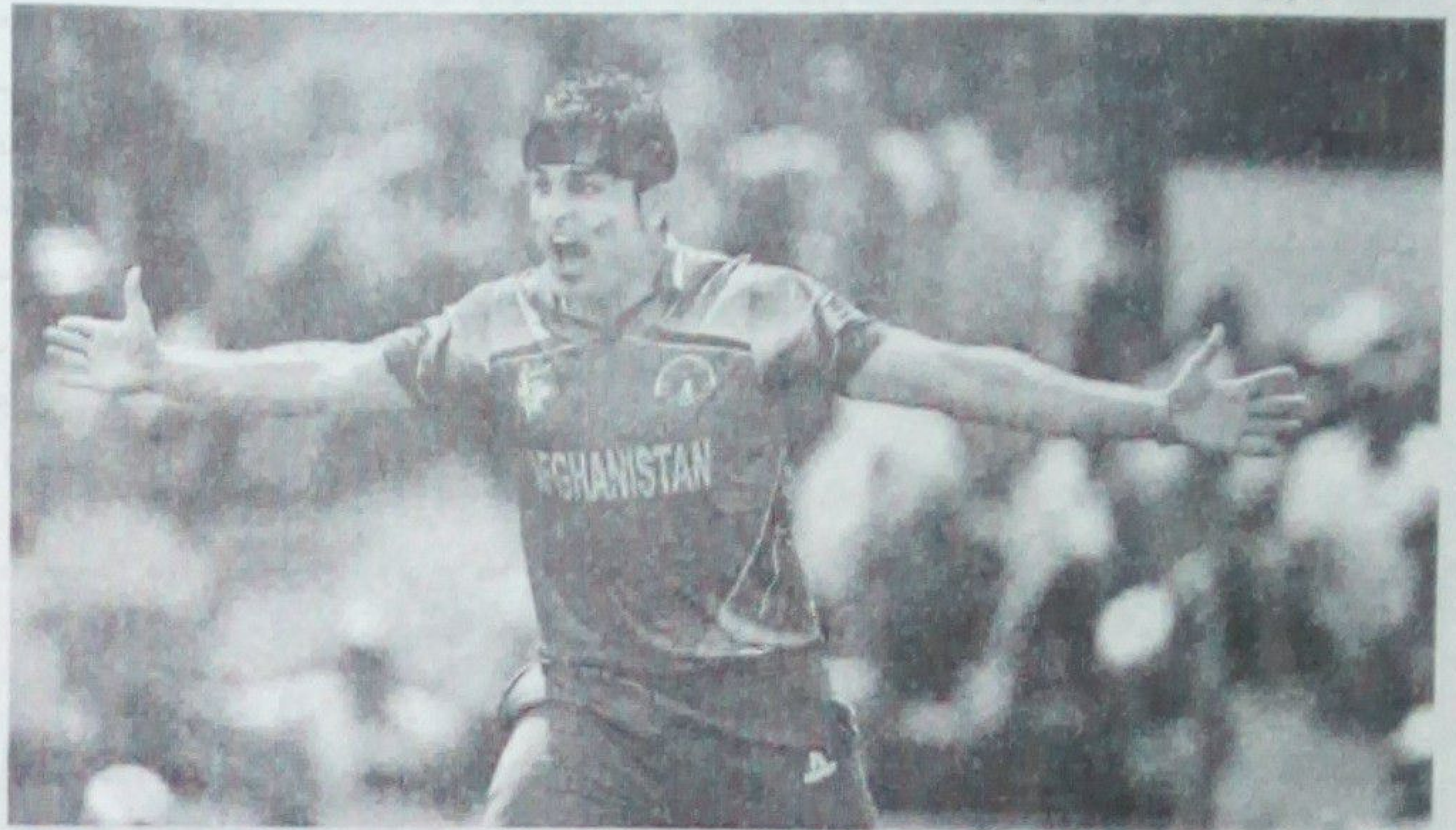

محمد نبي د ډېویلیئرز په ګډون لوبه کې څلور ویکټې واخیستې

د هند په غوره لیګ کې د حیدر اباد او بنګلور لوبډلو ترمنځ په سیالۍ کې محمد نبي چې د آی پي ایل په دولسم پړاو سیالیو کې یې لومړۍ لوبه کوله د آی بي ډېویلیئرز ستړې ویکټې په شمول څلور ویکټې واخیستې. په دغې سیالۍ کې چې لومړۍ توپوهنه د راشد او نبي لوبډلې وکړه، جوني بیرسټو او ډېوید وارنر په زړه پورې لوبه ننداري ته وړاندې کړه. دواړو لوبغاړو سلېزې ووهلې او سیالۍ لوبډلې ته یې په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۲۳۱ منډې هدف وټاکه. په ځواب کې د بنګلور لوبډلې غوښتل چټک پیل وکړي، خو محمد نبي د خپل لومړي ځل په وروستي توپ ویکټه واخیسته. د دویم اور په لومړي توپ یې دویمه ویکټه واخیسته. خو په بل توپ یې هیټرېک میس کړ. ډېویلیئرز چې په پړوانه کچه منونکی توپوهونکی دی غوښتل پر محمد نبي شپږه ووهي، خو بولډ اوټ

شواو په دریم ځل کې یې څلورمه ویکټه هم وسوځوله. چې په دې سره یې په ۳ اوورونو کې د ۱۱ منډو په بدل کې ۳ ویکټې واخیستې. بو لوبغاړي یې رن اوټ کړ او بل یې سیم میس شو. د بنګلور لوبډلې د سر هدف ښیرولو په ځواب کې د

ټولو لوبغاړو په سوځېدلو بولونو ۱۱۳ منډې جوړې کړې د دوی له خوا زیاتې ۳۷ منډې ګراندهومي جوړې کړې. همدا ډول راشد خان په خپلو څلورو اوورونو کې ۲۵ منډې ورکړې، خو په کومه ویکټه اخیستلو بریالی نه شو. خو نوموړی

یو لوبغاړي رن اوټ کړ. د دې غوره لوبغاړي جوني بیرسټو ونومول شو. نوموړي د ۷ شپږو او ۱۲ څلوریزو په مرسته ۱۱۴ منډې جوړې کړې. بنګلور لوبډلې یوازې د بیرسټو منډې هم شپږې نشوای کړای او د ۱۱۸ منډو په توپیر یې ماتې وخوړه.

په ای پي ایل کې بریاوې راشد خان

د افغانستان د ملي لوبډلې تکړه او سوکه توپ اچوونکي راشد خان په بیګ باش لیګ کې د خپلې لوبډلې اډلېډ سټرایکرز له خوا په پرله پسې ډول په دویم وار له ټولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی د اډلېډ سټرایکرز لوبډلې بر خپله ټوپیر پایه د راشد خان د غوره ویکټونو اخیستلو وېډبو حېره

۱۹م کال له ټولو ارزښتناک لوبغاړي دی. راشد خان په ۱۷-۲۰۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له ټولو ارزښتناک لوبغاړی ټاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي ښودلې او

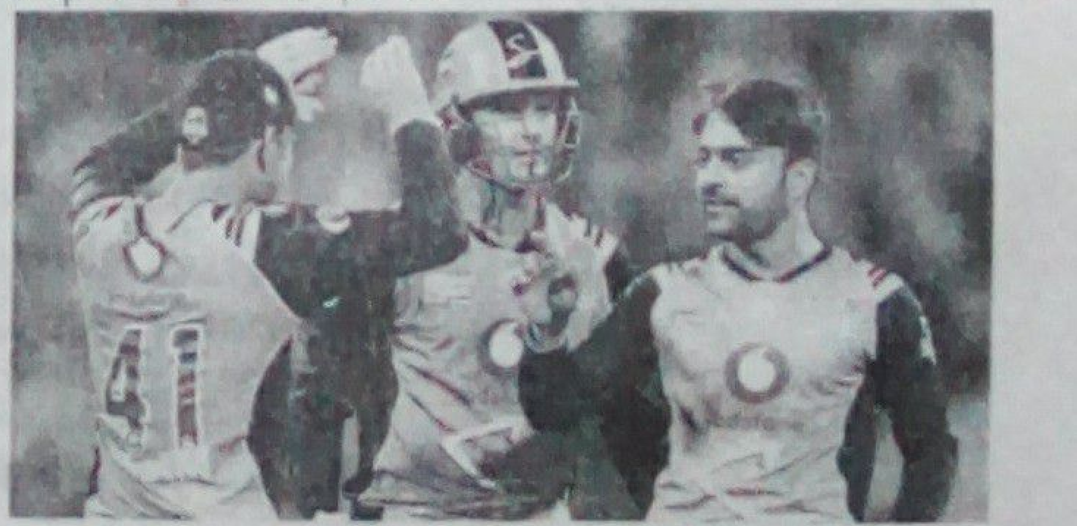

کړې او ویلې یې دي چې راشد خان د یادې لوبډلې د ۲۰۱۸-

خپلې لوبډلې او مینوالو ته یې مبارکي ویلې، نوموړي کابلی

خوښ یم چې یو وار بیا د بیګ باش په ټورنمنټ کې د خپل ټیم سټرایکرز لپاره د کال ارزښتناک لوبغاړی غوره شوم. خپل ټیم او مینوالو ته مبارکي وایم ستاسو له دعاوو او نیکو هیلو مننه. د راشد خان لوبډلې د نوموړي په مرسته د ۱۸-۲۰۱۷ بیګ باش سیالیو اتلولي خپله کړې وه. نوموړي په دغه پړاو کې ۱۸ زیاتې ویکټې اخیستې وې. خو په تېر پړاو کې چې نوموړي یو وار بیا له یادې لوبډلې سره غوره توپ اچونه ننداري ته وړاندې کړه، خو لوبډله یې ژر له سیالیو بهر شوه. د بیګ باش اووم پړاو سیالیو چې

په ۲۰۱۸-۱۹ کال کې ترسره شوې دا وار د محمد نبي لوبډلې اتلولي وګټله. نوموړي د خپلې لوبډلې په ګټه د آترا وېډر په حیث لوبه ترسره کړه چې کامیاب ثابت شو. بر راشد خان او محمد نبي سربېره سږکال په یاد لیګ کې مجیب ځدران او قیس احمد هم

ولوبډل. مجیب د بریزبېن هېټ او قیس د هوبارټ هوریکنز لوبډلې په ګټه ولوبډل چې به وځلېدل.

د بوتل خبر له مخې د هند غوره لیګ سیالیو د دولسم پړاو په اتمه لوبه کې د سنرایزرز حیدر اباد او راجستان رائلز

لوبډلې محامخ شوې چې په کې سنرایزرز لوبډلې د راشد خان په مرسته سیالي لوبډلې ته د ۵ ویکټو په توپیر ماتې ورکړه. د سنرایزرز لوبډلې ارزښتناک لوبغاړي راشد خان د خپلې لوبډلې په ګټه له ۱۹۸ منډو څخه په خپلو څلورو اوورونو کې یوازې ۲۴ منډې ورکړې او د جوس بټلر مهمه ویکټه یې واخیسته. راشد خان په هند غوره لیګ د بټلر پر وړاندې ریکارډ لري. نوموړي بټلر ته ټول لس ټوپونه اچولي، ۳ یې ترې منډې جوړې کړې، خو څلور ځلې یې سوځولی دی په یاده لوبه کې لومړۍ د راجستان لوبډلې توپوهنه وکړه. چې د سنجو سمسون او لوبډلمشر اجنکیا رهاني په مرسته یې په ټاکلو شلو اوورونو کې د ۲ لوبغاړو

په سوځېدلو ۱۹۸ منډې جوړې کړې، سنجو سمسون د روان کال آی پي ایل لومړۍ سلېزه ووهله. په ځواب کې د ډېوید وارنر او جوني بیرسټو برق رفتار توپوهنې سنرایزرز لوبډلې ته چټک پیل ورکړ. خو په وروستیو کې چې لوبه یو څه سخته شوې وه راشد خان پرله پسې څلوریزه او په زړه پورې شپږه ووهله چې لوبډلې ته یې یو اور وړاندې بریا ورکړه. نوموړي په هر اړخیزه لوبې کولو سره د لوبې غوره لوبغاړی هم ونومول شو. تر دې دمه د راشد خان لوبډلې ۲ سیالۍ ترسره کړې چې یوه کې یې ماتې او دویمه کې بریا خپله کړې ده. ددې سربېره د مجیب الرحمن پنجاب لوبډلې هم د دوو سیالیو څخه یوه بایللې او بله کې بریا خپله کړې ده.

سپورت د انسان په بدن کې ډار او وېره کموي

دا یو څرګند حقیقت دی چې سپورت د بدن د روغتیا لپاره هغه مؤثره او له اهمیته ډکه وقایه ده چې په وړیا ډول د انسان روحي او جسمي سلامتیا برې تامینېږي. نو به همدې خاطر ددې لپاره چې ورزشکاران بنه وهڅېږي هرهېواد په مختلفو رشتو کې د دوی لپاره لوړه بودجه تخصیصکوي ترڅو لوبغاړي یې هم د خپل هېواد او خان په ګټه به تمرین وکړي اویا هم د کوم بل هېواد د لوبغاړو په وړاندې د سیالیو په ډګر کې وروسته پاتې نه شي. نړیوالې ورزشي سیالۍ د هېوادونو ترمنځ نهایت لوړملي او نړیوال اهمیت او ارزښت لري، ځکه (آنلاین) د رسنیو له لارې خپرېږي اوپه میلیونونو کسان یې تماشا کوي، کټونکي یې په لوړه کچه نازول کېږي او بایلونکي لا ډېرتمرین ته هڅول کېږي. خوپه حقیقت کې ورزش ددوو موخو لومړی د بدني دفوي کېدنو، بنې روغتیا، روحي او ذهني تسکین، دوهم په ملي او نړیوالو ورزشي سیالیو کې د ګټونو لوبو خلیدوبه موخه ترسره کېږي. موږ د ورزش ذهني جسمي او روحي ګټو په اړه د هېواد د سپورت له تکړه ترینر او مربي ښاغلي محمد طارق (صابر) سره مرکه کړې چې ستاسې پام یې لوستلو ته را اړوو. صابر په وینا ځوانان په هېوادونو له

بول سره د جګړې په ډګر کې د نورو په څرعه زورآزمایی کوله چې په دې کې لوړه مرګ ژوبله رامنځ ته کېده، یا به هم بکیلې خواوې یو بل ته نه تسلیمېدلې خو د زماني په تېرېدو سره به خپنو معرکو کې خپره ددواړو لورو ترمنځ دخوو کسانو تن په تن زور آزمایی ته را ورسېده چې په دې سیالۍ کې به ددواړو خواوو لښکرې آرامې یوې او بلې خواته وردېدې او دوو کسانو چې یو به له یوې او بل به له بلې غاړې څخه و د تن په تن سیالۍ ډګر ته را ووتل او هر لوری به چې مغلوب شو، نو د معرکې مغلوب به هم ګڼل کېده. د زماني په تېرېدو سره دغو سیالیو ورو ورو خپل ځای داسې سیالیو ته چې پرته له دې چې لښکرې را غونډې شي ددوو تنو او یا له هرې خوا څخه د سیالیو دتوعیت په اقتضا د څو څو تنو سیالیو ته چې، کټ مټ د همغو رزمي سیالیو په میزان له اهمیت څخه برخمن اوپه همغه اندازه به استقبالېده پرېښود چې اوس هغه روایت په ملي او نړیواله کچه له رزمي سیالیو څخه ورزشي سیالیو ته خپل ځای

پرېښود. دا سیالۍ نه یوازې ملي او نړیوال افتخارات لري، بلکې په خپله د ورزشکار د بدن سلامتیا پرې تامین وي. ښاغلي (صابر) ووېل ورزش مرسته کوي چې بنه او آرام خوب وشي، کېدای شي دا خبره خینو خلکو ته د منلو وړ نه وي، خو د ورزش او خوب په هکله چې کوم نوې څېړنې او پلټنې شوې په کې ثابته شوې چې که څوک په یوه اونۍ کې درې یا څلور ورځې پرله پسې له شلو څخه تردېرشو دقیقو پورې آزاد او په خپل زړه تمرین وکړي نه به زړه پورې آرام او زور خوب کولای شي

دطارق وساده چې ورزش ذړ را رسېدونکي بوډا توب مخه نیسي او د ناځاپي مرګ مخنیوی هم کوي، ځکه هرڅومره چې عمر لوړېږي منظم ورزش کول بدن ډلې روغ رمټ او قوي ساتي چې د میکروبونو زورنه پرې رسېږي، نو طبعاً کله چې د میکروبونو مخه ونیول شي د ناروغیو مخنیوی هم کېږي. ورزش هډوکي مفصلونه او عضلات قوي او سالم ساتي چې په اسانۍ سره د فزیکي حملو ښکار هم نه کېږي هغه

حیات الله حلیم

په هډوکو مفصلونو او عضلاتو د سپورت د لا اغېز متوب په اړه ووېل:

په منظمه توګه ورزش کول یو بنه او په زړه پورې عمل دی کومې ستونزې چې په عضلو او هډوکو کې شته هغه له منځه وړي که د یو منظم مهالوېش له مخې ورزش وشي جسمي پیاوړتیا به مونسیت هغو خلکو ته چې دوی ورزش نه کوي زیاته وي او خپلې ورځنۍ چارې به په بنه توګه مخ ته وړي.

د ښاغلي صابر په وینا ورزش حافظه قوي کوي او ذهني تسکین را منځ ته کوي په اونۍ کې د دریو ورځو لپاره ۴۵ دقیقې په پښو مزل کول د زړکي او بنه فکر کولو سبب کېږي. څېړنو ثابته کړې کوم خلک چې په منظمه توګه تمرین کوي د لوړ فکري تمرکز خاوندان وي او ددې ترڅنګ ورزش پر مغزو هم مستقیم مثبت تاثیر لري، ځکه د مغزي تمرکز پرځه پیاوړې کوي او روحي آرامتیا او ذهني تسکین را منځ ته کوي. د طارق په وینا کوم کسان چې دوامداره او منظم تمرین

کوي همېشه خوشحاله او مثبت فکر کوي او د ستوماني احساس ورسره نه وي، ځکه په بدن کې یې نومره عضلتوب وي چې خپلې ټولې فزیکي بېمګړتیاوې پرې کنټرول کړي ورزش

ژوندانه‌والی، له آزادۍ فضا څخه خوند او لذت اخیستل، د ډار او وېرې کموالی، د ذهني قدرت زیاتوالی د حافظې قوي کېدل، د ښه یې تو کو په وړاندې د ځان ساتنې توان، د تسکین او آرامتیا

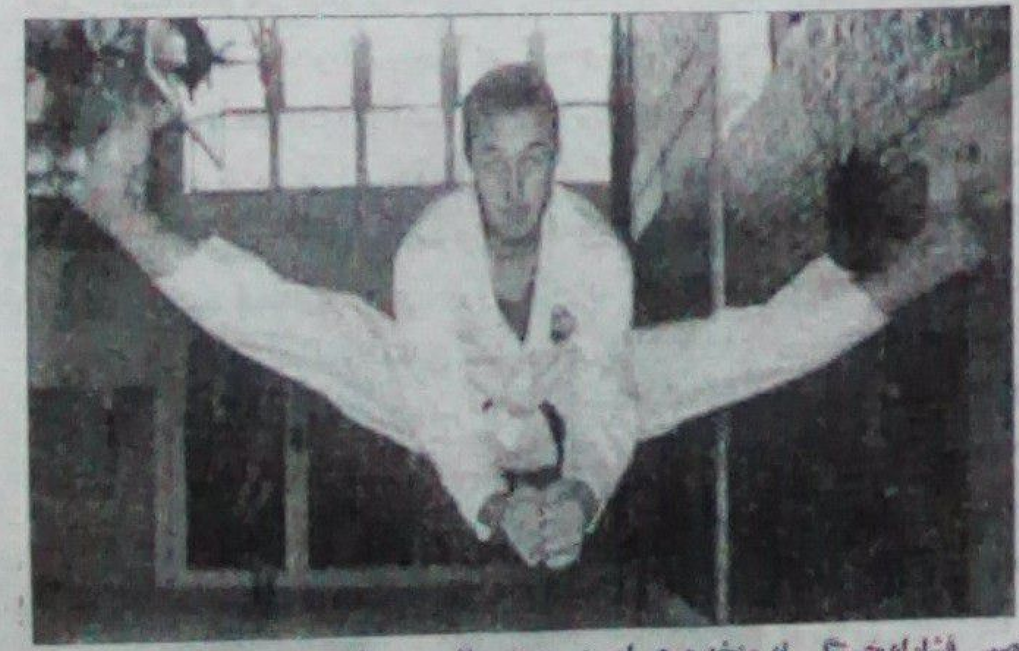

عصبي فشار او ستړتیا له منځه وړي او په کلکه ددې سبب کېږي چې وېره له منځه یوسي په دغه حالت کې، بدن له دوو ساعتونو تمرین وروسته د اعصابو د تسکین لپاره اندروفین تولیدوي چې د آسودګۍ سبب کېږي او د بدني فعالیت نېماره یې بله فایده داده چې خوراکي رژیم برابروي ښاغلي محمد طارق صابر د خپلې مرکې په پای کې ووېل چې ورزش په لاندې ډول دوونس ذهني ګټې هم لري د وېرې کموالی، د خوشحالۍ زیاتوالی، په نفس د باور

ډېروالی، د فزیکي قدرت او انرژۍ زیاتوالی، د خلاقیت ذهنیت، پر نورو د سم تاثیر لوېدل همداز ګه د پوزټېوګټو ترڅنګ یو نه ورزشکار په ملي کچه د لوبې د ګټلو په صورت کې د خپل ټیم د سرلوړی او همداز ګه په نړیوالو سیالیو کې په ګټلو او د لوبې په ګټلو سره د خپل هېواد د افتخار او سرلوړی سبب کېږي او ملي او نړیوال نوم خپلوي د صابر په وینا یوازې هغه چې هڅکله نه پېښیږي او له ځانې عوارض را منځ ته کوي هغه سپورت او تمرین دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېر کال د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹ کسان پر دندو ګمارلي

په ټولیز ډول په کابل او ولایتونو کې د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسیون ۳۰۴۹۹ کسان د دولت په بېلابېلو ادارو کې پر دندو ګمارلي دي

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون مشر ښاغلي احمد نادر نادري پرون د دغه کمېسیون د کنفرانسونو په تالار کې د یوې غونډې په ترڅ کې خبریالانو ته وویل د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون هڅه کړې چې په دولتي ادارو کې د انساني ځواک د ګمارنې په برخه کې روڼه، وړتیا، رښتینولي او موخه په پام کې ونیسي. دغو هڅو پر کمېسیون د خلکو باور او اعتماد لوړ کړی او دیموکراسي له امله رامنځ ته شوی فساد کمولی شي.

په ۱۳۹۷ لمریز کال کې په ټولیزه ډول په مرکز او ولایتونو کې ۵۲۷ تنه په لوړ رتبه لومړیو او دویمو بستونو کې، ۴۲۸۳ تنه د منځنۍ کچې مدیریتي دریمو او څلورمو بستونو کې او ددې ترڅنګ د ملکي بستونو په مرکز او ولایتونو کې د ۱۲۵۵۱ کسانو لپاره او په اوومو او اتمو بستونو کې ۱۱۱۱۸ تنه په دندو ګمارل شوي، چې ټول شمېر یې ۳۰۴۹۹ تنو ته رسیږي.

ده څرګنده کړه اصلاحات یوه دوامداره او پرله پسې پروسه ده فعاله او اغېزمنه اداره خلکو ته خدمت کول او دوامدار هڅو او کارونه اړتیا لري. دا هغې د یوې شپې، یوې اوونۍ، یوې میاشتې او یوه کال لپاره نه دي، بلکې کلونه کلونه زیار او خلي وشوي، چې دغه اداره په یوه خدمت ګذاره اداره واوړول شي او ددې ترڅنګ د وظیفوي اړتیاوو په پام کې نیولو سره خدمات وړاندې کړي

فعالیت غواړي په هره کچه چې یوه ټولنه پرمختګ کوي په هماغه کچه پېچلې غوښتنې او اړتیاوې پیدا کوي

د اداري اصلاحاتو اړتیا او دوام مهم دی عامه اداره هغه مهال کولای شي هېواد ته پرمختګ ورپه برخه کړي چې له شرایطو سره ځان یو شان کړي، نو په دریو اړخونو باندې دغه کمېسیون تمرکز کړی و لومړی اړخ: د اداري فرهنګ بدلون و، چې له فرد محور څخه بناري محور او د خدمتونو په پام کې نیولو سره خپل فعالیتونه عیار کړي تېر کال لومړی خپله په کمېسیون کې هلې دغه کمېسیون هڅه او هاند کوي چې دا فرهنګ نورو ادارو ته هم ولېږدوي، چې تلپاتې او نهادینه شي

ده د الکترونیکي ګومارنې په اړه څرګنده کړه دا داري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسیون په دولتي ادارو کې د عملي اصلاحاتو په برخه کې د یوه قانوني سسټم په توګه، د الکترونیکي ګومارنې په برخه کې لوی ګام پورته کړی دی دغه کار د ګمارنې په بهیر کې د انساني لاسوهنې او سرغړونې د کموالي او د روڼتیا د رامنځ ته کېدو لامل شوی او په پایله کې د وضعیت د ښه والي سبب کېږي د بېلګې په ډول لوړ رتبه لومړی او دویم بستونه د الکترونیک سیستم له لارې آزادې سیالۍ ته وړاندې کېږي په لومړي قدم کې غوښتونکي د خوښې وړ بست کود سیستم ته ورکوي او په اتومات ډول د بست سرلیک د اړوندې اداري نوم د بست موقعیت سیستم ته داخلېږي او دندکرې د معلوماتو لوړ زده کړو کاري تجربې، وړتیا او دریغولسونو دلیست وار رازسېږي د اړتیا وړ سندونه لکه دندکرې کاپي، تحصیلي اسناد، د قرار داد سند او یا هم د غوښتونکي دولتي سوانح سیستم ته رسانېږي، چې د معلوماتو د لیست د پروسې له بشپړېدو وروسته نوماند ته د اسنادو د رسېدلو تاییدي برېښنالیک لېږل کېږي

ښاغلي نادري د ملکي خدمتونو د کارکوونکو د روزنې په اړه وویل د کمېسیون د ملکي خدمتونو انسټیټوټ په ۱۳۹۷ لمریز کال کې ۶۵۴ تنه د ملکي خدمتونو کارکوونکي د هېواد دننه روزلي او همدا راز ۸۶۴ کسان یې له هېواده بهر د روزنې لپاره استولي دي د ملکي خدمتونو کارکوونکو ته د انګلیسي ژبې، د کمپیوټر مهارتونه، مدیریتي مهارتونه د رسمي لیکولو څرنګوالی، د ملکي خدمتونو له قوانینو او مقرراتو څخه خبرتیا، الکترونیکي حکومتولي، د فساد پر وړاندې مبارزه او نورو برخو کې روزنې ورکړل شوي

ښاغلي نادري ډاګیزه کړه پخوا د ګمارنې او استخدام پړاو ۸ میاشتې موده نیوله، خو دا پړاو اوس ۴۵ ورځو ته راټیټ شوی دی

ده د ښوونکو د بستونو په اړه وویل د ښوونکو د ټاکلو بهیر د پلي کولو لپاره ۵۰۰۰ بستونه او همدارنګه … دد پنځم او شپږم بستونو کاروان دی د هېواد په ۲۰ ولایتونو کې د ښوونکو بستونو بهیر د یوې اوونۍ په موده کې پلي کېږي

سربېره پردې د … دد پنځم بستونو ټاکنه د وړي … کېږي. د اداري اصلاحاتو کمېسیون مشر وویل د عدالت په پام کې نیولو سره کمېسیون ۶۸۴ شکایتونو ته رسېدګي کړې او دغه پړاو یې ساده کړی دی

محبوب

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای...

په اړه خپل صریح روښانه کړي امریکایان که هرڅومره لوبه وکړي، خو په ضمن کې زیات هوښیاران ځکه دي چې مخکې له دې پرېکړه وکړي، یوځل د اکثریت عکس العمل ته ګوري اوس مهال بهیر خو محدودو ډلنوړچیانو، د هیڅا خوښه نه ده، چې موقت دولت دې جوړ شي، ځکه دا حل لاره نه شي کېدای. اوس امریکا په دې پوهېدلې چې د ملت له ارادې پرته بل څه نه شي تمثیل کېدای ځکه نو خلیلزاد ته لازمه وه چې له خپل مخکني موقف څخه تېر شي خلیلزاد وړمه ورځ په ډاګه کړه چې سوله لرې نه ده او باید ټاکلوونکو ټاکنو ته چمتووالی ونیول شي یعنې ډېر لوی تغییر په موقف احتمال او خبرو کې راغلی دی. ځکه تردې وړاندې د خلیل زاد په پلان کې هیڅ ټاکنې مطرح نه وې. یوازې د سولې هوکړه او ورسره په څنګ کې د ده په لوبه «موقت دولت» چې دا یوه افغان ته هم د منلو وړ موضوع نه وه. امریکا او خلیل زاد په دې پوی شوي چې محب خپله غوښتنه نه، بلکې د ملت غوښتنه بیان کړې، ځکه هیڅ افغان په دې باور نه دی، چې موقت حکومت دې ښه بدیل وي، د لنه هر افغان ته یوازې تجربې دا وایي که موقت وي یا اوسنی حکومت، خو بیا هم لوبغاړي امریکایان دي او دې ته اندېښنه لري چې موقت دولت د یوې بلې ډرامې پیل ونه اوسي. له کله نه چې محب خپلې څرګندونې کړې، نو امریکا او چارواکي یې د ارګ پر ځای پر سپېدار څرخېږي چې د لنه هم یوازې پر غوښتنه اکتفا شوي. که چېرې داسې نه وي، نو تردې وړاندې د امریکا لپاره ارګ د مشورو یو ځای و. خلیلزاد اوس د یوه منځلارې په توګه عمل غوره کړی، څومره چې یې طالبان پښولي اوس یې دولت هم پښوي له ولسمشر محمد اشرف غني سره یې لیدنه د یوه بدلون له مخې کړې، ځکه تردې وړاندې داسې څه نه وو شوي چې خلیلزاد به خپل ټول مالومات ورسره شریکول. تراوسه هیڅ باور نه کېږي چې دی دې په شپږم پړاو خبرو کې هم وکړای شي چې له طالبانو سره هوکړه ته ورسېږي، ترڅو چې طالب لوری بین الافغاني خبرو ته حاضر نه شي، نو امکان نشته چې پردې په سوله پخلا او سره کښېنوي د هغوی یوازینی هدف په افغانستان کې جګړه ده.

په افغانستان کې مثبت ګامونه اخیستل شوي...

دوام کوي. د سې شپې په ورځ د سپینې ماڼۍ په غونډه کې ولسمشر ټرمپ وویل، هېواد یې د ناټو ژمنو ته ټینګ تعهد لري، خو نومړي پر یو شمېر هېوادونو انتقاد وکړ چې د دغه تړون په ګټنو کې خپله برخه په سمه توګه نه ادا کوي. نوموړي په ځانګړې توګه د جرمني یادونه وکړه او ویې ویل چې په ناټو کې د هغه هېواد مالي ونډه بیخې کمه ده. د ناټو عمومي منشي ینس سټولټنبرګ هم په لنډه وینا کې په عراق او سوریه کې د داعش ډلې د ماتې یادونه وکړه، خو ټینګار یې وکړ چې دا ډله په بشپړه توګه له منځه نه ده وړل شوې. ینس سټولټنبرګ همدارنګه په افغانستان کې د امریکا هڅې وستایلې او ویې ویل: «موږ پر دې کلک باور یو چې په افغانستان کې د کړکیچ او جګړې د سوله ییز هوارۍ لپاره د امریکا د هڅو ملاتړ ډېر مهم دی، موږ د دې هڅو ملاتړ کوو» د ناټو د غړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیران پرون چهارشنبه په داسې حال کې د افغانستان په اړه بحث ته کېناستل چې په هېواد کې د بل هر وخت په پرتله د سولې هڅې زیاتې شوې دي

ارمان لوڼي څنګه د پولیسو د مشر په امر شهید...

د دوام او پر نورو قومونو یې د حقې اچولو د لړۍ د پراختیا په موخه پنجابي ملېشو د هر هغې کورنۍ کسان او محکمې غړي وژلي او یا یې زوښتي ورک کړي.

چې له پنځه یې د خپلو حقونو او آزادۍ تر لاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی. څه موده وړاندې د پښتون ژغورنې غورځنګ مشر منظور پښتین ویلي، پاکستاني ریاست لا هم د دغه غورځنګ د فعال غړي ارمان لوڼي قاتل نه دی پیدا کړی او دا قضیه یې بې له څېړلو همداسې پرې ایښې ده. ارمان لوڼي چې اصلي نوم یې محمد ابراهیم و، د سنځاوي اوسېدونکی و او په پښتون ژغورنې غورځنګ کې ډېره زیات فعال و، چې نه یوازې د ننګ میدان ته پخپله راوتلی و، بلکې خپله خور وړانګه لوڼې یې هم له ځان سره د ننګ میدان ته راوستې وه

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر...

دا شمېر ۲۰ سلنې ته لوړ کړي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس هڅو ستونزو ته په کتو وایي، د دغه دودونو پر وړاندې جدي اقدامات کړي او اوس تر ډېره د مامورینو د ګمارنې په برخه کې د هغوی کاري وړتیا ته پاملرنه کېږي. په ملکي ادارو کې د اصلاحاتو پروګرام پر وړاندې په حکومت کې هم ستونزې شته. د تېر کال په وروستیو کې، چې دغه کمېسیون د بهرنیو چارو په وزارت کې د اصلاحاتو بهیر د پلي کولو لپاره اقدام وکړ، د وزارت د لوړ پوړو چارواکو د مخالفت سره مخ شو او د اصلاحاتو بهیر په دغه وزارت کې پلې نه شو

په کابل او ولایتونو کې په اداره کې د طالبانو د رژیم د ړنګېدو سره سم پخوانیو مجاهدینو د حکومت اکثرو مامورینو لښ ملکي او نظامي بستونه ډک کړل، چې ورسره د هېواد اداري تشکیلات د ډېرو ستونزو سره مخ شو. اوس مهال د افغانستان په ۶۲ ملکي ادارو کې څلور لکه څلورویشت زره مامورین په دنده بوخت دي. د دې شمېر ۲۷،۲ سلنه یې ښځې دي.

سوله د افغانانو په غوښتنه...

د ملي لویې او رسنیو ۲۰۰ استازو برخه ولره او د سولې پر موضوعاتو یې بحث وکړ، هغې زیاته کړه موږ په دې خاطر چې مشخص اډرس ایجاد او خپل غږ لا پورته کړو، دغه کنفرانس مو جوړ کړ او لومړی مو حکومتي مسوولینو ته مراجعه وکړه او وروسته خپل غږ بین المللي ټولنې ته رسوو. اغلې رسولي وویل: سوله زموږ اصلي غوښتنه ده او موږ غواړو هغه پرېکړې چې زموږ په اړه کېږي، او یا هغه اندېښنې چې لرو، باید ځواب شي. په دې غونډه کې د رسنیو په استازیتوب صدیق الله توحیدي د یاد کنفرانس د ګروپي بحثونو په اړه وویل، په کنفرانس کې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام د بدلون نه منل، د ملي وحدت په توګه د اساسي قانون تضمین، په آګاهۍ ټولنه پاکې، د اوربند ټینګښت، د ملکي تلفاتو د مخنیوي، بلور جوړولو، له ټولو تروریستي ډلو سره د طالبانو د اړیکو پر پرې کولو، د سولې مذاکره کوونکي پلاوي د ګمارلو، د نظام تداوم او پر طالبانو د نیوکې کولو د حق په اړه پر ۱۲ بحثونو هراړخیزې خبرې وشوې. وروسته مرکنی حقیقت د یاد کنفرانس پرېکړه لیک ولوست چې په کې د سولې د مذاکراتو تر پایلو پورې په اساسي قانون کې د نه لاسوهنې، د موقت حکومت ایجاد د حل لار نه ده، د فوري اوربند پر اعلام، د بهرنیو او ملکي تلفاتو پر مخنیوي، د سولې په مذاکراتو کې او له هغه وروسته د ښځو د موثر حضور تضمین ورکړل شي، د بیان پر آزادۍ د مطلق نه کولو، د ذیدخلو هېوادونو له لوري د مشخصو تضمینونو په ورکولو او د سولې په پروسه کې د بین الحکومتي سازمانونو په رول ټینګار شوی و. نوموړي په دغه راز اجرائیه رییس ډاکټر عبدالله عبدالله خبرې وکړې او د یاد کنفرانس د جوړونکو د نوښت د قدردانۍ ترڅنګ یې وویل، ټولې د سولې په اړه د افغانستان د خلکو د هیلو او اندېښنو لم یېل کړې ده زیاته کړه ستاسې د وړاندیزونو محتوا، د افغانستان د مطلق اکثریت د خلکو غوښتنه ده، ځکه هېوادوال د جګړې دوام نه غواړي. هغه ټینګار وکړ او سولې مطلقه نه کېږي او که داسې کار وشي، نو بیا به هغه سوله نه وي او په اصل کې په سوله به وي. ډاکټر عبدالله عبدالله وویل، که چېرې موږ خپل غږ په واحد ډول پورته کړو، نو یو ستر قوت دی. علما، مشران او د افغانستان ټول خلک له موږ سره په دې غږ کې امریکا دي. وروسته جمهوررییس غني د یاد کنفرانس له جوړونکو څخه د مننې ترڅنګ

وویل، ستاسې حضور او د پرېکړه لیک خپرول د دې ښکارندویي کوي چې اساسي قانون او د هغه ارزښتونه یوازې د کاغذ پرمخ نه، بلکې زموږ په زړه او مغز کې ځای لري

ده زیاته کړه، زموږ تمرکز په ملي بحث کې د سولې د هدف په نامه ورک شوی او د سولې دا هدف زموږ د اوسني او راتلونکي نسلونو ده. جمهوررییس په دې اړه چې سوله په حاشیه نه، بلکې زموږ د ملي بحث په متن کې قرار لري په ټینګار سره وویل: د دې اړتیا ده چې سوله باید یوه کلمه نه وي، د هغې ابعاد او ډولونه دې په پام کې ونیول شي، ځکه پایداره سوله د افغانستان د ثبات لامل ګرځي. جمهوررییس غني وویل، هدف او وسیله باید تفکیک شي، سوله وسیله ده او د قانوني او ولسواک نظام په وسیله سیاسي ثبات، هدف دی هغه زیاته کړه، له اساسي قانون څخه تېرېدنه د بقا او د ملي منافعو د تامین نسخه نه ده او ملي استحکام زموږ د اساسي قانون پایله ده، دغه راز له ټولو بین المللي شریکانو سره زموږ د اړیکو اساس د ثبات ټینګښت او د اساسي قانون خوندي کول دي. جمهوررییس وویل، موږ چاته تسلیمي نشو ورکولای او نه هغې چې د سولې مذاکرات پایلې ته ونه رسېږي، موږ د خپلې هرې لوېشت خاورې څخه په قوت او عزت دفاع کوو. جمهوررییس غني د جنګ مدیریت ته په اشارې وویل، زموږ ټینګار دادی چې اوربند رامنځته او د هراړخیزو مذاکراتو لپاره شرایط برابر شي. محمداشرف غني څرګنده کړه، د سولې مذاکره بې قید او شرطه ده، خو سوله قید او شرط لري او د افغانستان ملت د مذاکراتو حدود ټاکي. ده ټینګار وکړ، که چېرې فشار راوړل کېږي چې غیرقانوني چلند وکړو، دا موږ ته د منلو وړ نه ده. جمهوررییس ټینګار وکړ، د سولې مذاکرات به جدي او اساسي وي او چې ملي یووالی موجود او په یوه خط کې ودرېږو، زموږ ترجیح به په مراتبو پیلوړی وي. د هېواد جمهوررییس وویل، د ملي یووالي حکومت د سولې شرایط برابر کړي، ځکه موږ د خپل ملت درد احساسوو ده زیاته کړه، د امریکا متحده ایالاتو سره هوکړې ته رسېدلي یوو د افغانستان خلک چې د سولې پروسه کې په هره موضوع اندېښنه ولري، په مفصله توګه به پرې خبرې کوو. جمهوررییس غني د دې په څرګندولو سره چې د افغانستان د خلکو په اراده باید نظم فتلاوت ونه شي وویل، موږ ارزښتونو ته باورمند یوو او په تعقل وړاندې چلند کوو.

افغان اعلانات

موسسه افغان‌های متلزار ملی آلسو یک موسسه غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی با شماره ۹۹۳، وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث یک موسسه داخلی ثبت می‌باشد.

موسسه آلسو یک عراده موتر تیوتا لندکروزر فرسوده خویش را به تاریخ ۱۳۹۸/۱/۹ به لیلام می‌گذارد، بنابر این از همه‌ی متقاضیان خواهشمندیم که قبل از تاریخ لیلام درخواستی‌شان را کتباً در موسسه آلسو ثبت نمایند.

آدرس دفتر ناحیه دهم، سرک دوازدهم قلعه فتح‌الله، نمبر خانه ۲۵۰ ولایت کابل

شماره تماس ۰۷۷۲۶۲۰۸۹۱، ۰۷۹۲۸۲۲۹۲۳

◆◆◆◆

محترم وارد محمد خان فرزند خان محمد مالک لابراتوار طبی احسان واقع ولایت خوست که قبلاً ذریعه مکتوب نمبر ۶۸۴۵۰۲ مورخ ۱۳۹۶/۸/۲۷ رسماً از طریق این اداره افتتاح گردیده طی درخواستی جداگانه به ریاست محترم عمومی ثبت مرکز و مالکیت های فکری خواهان فروش لابراتوار خویش بالای محترم قیمت خان فرزند عبدالعلی گردیده که ریاست محترم احکام لازم ارشاد فرموده اند اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که در مورد لابراتوار مذکور ادعای داشته باشند از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به وزارت صحت عامه آمریت عرضه خدمات صحی بخش خصوصی مراجعه نموده در غیر آن ادعای شان باطل میباشد ۲۲۳۶

◆◆◆◆

اعلان داوطلبی پروژه آبرسانی قریه اتفاق دارای کود شناسایی 01-0110-M0068 شورای انکشافی قریه اتفاق برنامه ملی میثاق شهروندی، جهت تکمیل پروژه شبکه آبرسانی احجام ذیل

۱_ حفاری ۱ حلقه چاه آب به شکل دورانی به قطر ۱۰ انچ به عمق ۱۲۰ متر معه پاک کاری و پمپ تست آن

۲_ تهیه و نصب ذخیره فلزی ۲۷ متر مکعب به ارتفاع ۱۲ متر که مربوط یک باب شبکه آب آشامیدنی میباشد مطابق طرح داده شده که فورم هذا میباشد را به قرار داد میدهد

شرکت های علاقمند و واجد شرایط میتوانند آفرها را از شورای انکشافی قریه اتفاق واقع ولسوالی نگرامی و یا به شماره های تیلفون ۰۷۸۸۲۰۵۰۳ تماس گرفته بدست آورند و الی ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان نرخ داده شده خود را در پاکت سربسته به شورای مذکور تسلیم دهند. آفرهای مذکور در قریه ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان به ساعت ۹:۰۰ با حضور داشت هیئت باز شده و برنده اعلان میگردد. شرطنامه را میتوانند ملاحظه کنند تعمیر شدا اخذ میگردد ۲۲۳۵

◆◆◆◆

محترم دوکتور فضل ذکریا فرزند فضل مالک متخصص جراحی عمومی که طی درخواستی از صورت مفقودی سند تخصص خویش اطلاع و خواهان اخذ سند مثنی شده است ۲۲۶۰

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل مسرورات یک فرزند حویلی کرایی که حداقل ۲۱ باب اتاق و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ به غرض تدریس شاگردان لیسه شهرک پامیر مربوط حوزه هفدهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود. علاقمندان درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۷

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان متوسطه آسیاب بینی به یک فرزند حویلی که حداقل ۶ باب اتاق و یا بیشتر از آن داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ ضرورت دارد اشخاص که در ساحه حوزه سیزدهم همچو منزل داشته باشند و طور کرایه بدهند درخواست های خویش را بعد از نشر اعلان الی مدت ۲۱ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند ۲۲۲۳

◆◆◆◆

شرکت خدماتی و مشورتی راستا دارنده جواز نمبر D21153 جواز شرکت مفقود گردیده است اعتبار ندارد ۲۲۲۵

◆◆◆◆

محترم نورالرحمن ولد میرخان دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۳۵۴ ص ۱۱۹ ث ۵۸۳ مسکونه اصلی ولایت کنر امتیاز یک باب دوکان ملکیت خویش را به اسم ختیج عزتی واقع ناحیه پنجم ولایت کابل بالای محترم هدایت الله ولد بسم الله دارنده تذکره ج ق ۱۳۷۸ ص ۲ ث ۱۰ مسکونه اصلی ولایت ننگرهار به فروش میرساند اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که بالای دوکان مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۶۰

◆◆◆◆

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اسامی حاجی هنر ولد حاجی نور حسن که مسکونه ناحیه نهم شهر کابل میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دو ماه جهت تعقیب دوسیه نسبتی شان به این محکمه حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ و آتنه حق شکایت را ندارد ۲۲۰۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم مروه بنت محمد فاروق مفقود گردیده اعتبار ندارد 2517

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم علی احمد ولد حسین داد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2507

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم شهزاده ولد حاجی زرگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2515

◆◆◆◆

محترم جمیله بنت غیاث الدین وکیل شرعی نواخانه سلیمان قاسمی واقع ناحیه دوم ولایت بلخ که ملکیت محترم محمد الله ولد غیاث الدین دارنده تذکره ج ۲ ص ۱۹ ث ۹۲ مسکونه اصلی ولایت بلخ میباشد بالای محترم محمد نسیم ولد محمد قسیم دارنده تذکره ج ۲ ق ۱۳۸۳ ص ۴۰ ث ۳۰۰ مسکونه اصلی ولایت بلخ به فروش میرساند اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۳۱

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ذبیح الله ولد حیات الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2004

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم سیف الله ولد محمد فیروز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2497

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نوروزی مګل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2498

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم حسن ولد غلام محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2405

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عارف ولد عبدالغفور مفقود گردیده اعتبار ندارد 2501

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم خدای داد ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2502

◆◆◆◆

جواز کار نمبر ۰۲۱۰۲۲۸۸ به اسم خواجه فهیم ولد خواجه محبوب مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم … ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم امیدالله ولد محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۵

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد حسین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۲

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نورالدین ولد نورمحمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۹

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جمعه ولد علی مبین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۰

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نصیره بنت قربان مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۲

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم زهرا بنت سفرعلی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۴

◆◆◆◆

شماره WJ/98/C-05/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی محجوزه جات و روغنیات که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره و یا ویبسایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷ مطابق شرایط مندرج شرطنامه به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ ۲۷۰۰۰۰ دوصد و هفتاد هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ به آمریت تهیه و تدارکات واقع پارک دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند آفرهای نا وقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۲۲۱۳

◆◆◆◆

شماره WJ/98/G-21/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی … مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره و یا ویبسایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ ۱۳۹۸/۱/۱۷ مطابق شرایط مندرج شرطنامه به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ ۲۴۰۰۰۰ دوصد و چهل هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۰ به آمریت تهیه و تدارکات واقع دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند. آفرهای نا وقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند ۱۳۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هېواد ورځپاڼه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنۍ ګډون: (۴۰۰۰) افغانۍ
۶ میاشتنۍ ګډون: (۲۰۰۰) افغانۍ
د کورنیو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنۍ ګډون: (۶۰۰۰) افغانۍ
۶ میاشتنۍ ګډون: (۳۰۰۰) افغانۍ
د بهرنیو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنۍ ګډون: (۸۰۰۰) افغانۍ
۶ میاشتنۍ ګډون: (۴۰۰۰) افغانۍ

هېواد

HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸ د وري ۱۵مه د ۱۴۴۰ ق د رجب المرجب ۲۸مه د 4/4/2019

«ژر به د صنعتي پارکونو د برېښنا ستونزه هواره شي»

د افغانستان برېښنا شرکت وايي، تر راتلونکو درېیو میاشتو به د صنعتي پارکونو د برق ستونزه په بشپړ ډول هواره شي. د دغه شرکت مشر امان الله غالب د چهارشنبې په ورځ د کابل صنعتي پارکونو لپاره د ۲۰ میګا واټه برېښنا اضافه کولو د پروژې په پرانیسته کې وویل چې تر راتلونکو څو نورو میاشتو کې به د دغه ولایت د خصوصي سکتور صنعتي پارکونو ته ۱۲۰ میګا واټ برق ورسوي. د نوموړي په خبره، د دغې پروژې لګښت ۳۰ میلیونه ډالره دی او دغه اندازه برېښنا به وکړای شي چې د فابریکو د برچاویو ستونزه هم حل کړي. د افغانستان د برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې اوس‌مهال د کابل صنعتي پارکونه ۴۰ میګا واټه برېښنا لري، خو په‌دې اندازه برېښنا د فابریکو د تولیداتو لپاره کافي نه‌بلل کېږي.

جمهوررییس غني د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررییس محمداشرف غني پرون له غرمې مخکې د یو لړ مراسمو په ترڅ کې د لوګر د ولایتي شورا مرستیال مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ. جمهور رییس غني په شهید محمد داوودخان روغتون کې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل ارواح ته د دعا پرمهال وویل، ډاکټر عبدالولي وکیل هېواد او خلکو ته د خدمت او صداقت ژمنه لرله هغه د اخلاقو نمونه و او هیڅ‌ها هم تونده خبره نه‌ترې وانه وریده. جمهوررییس د هغه پر مړینې د خواشینې څرګندولو پرمهال د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل کورنۍ، د لوګر ولسوالو، د ولایتي شورا استازو او د افغانستان خلکو ته تسلیت ووایه. وروسته د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د کورنۍ په استازیتوب جنرال علي شاه احمدزي او حکم خان حبیبي د خبرو پرمهال د جمهور رییس غني له غمشریکۍ او ډاډګیرنې څخه په منني وویل، مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل یوازې د لوګر نه، بلکې د ټول افغانستان خدمتګار او خوان کدر وو. وروسته جمهور رییس غني تر ټاکلي ځای پورې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د جنازې د لېږد مراسمو کې چې د تشریفاتو قطعې منسوبینو په خپلو اوږو لېږدوله، ملتیا وکړه.

خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته له طالبانو سره د خپلو خبرو په اړه معلومات ورکړل

د افغا سولې لپاره د امریکا ځانګړی استازی زلمي خلیلزاد ورمه ورځ سې شنبه کندهار ته لاړ. خلیلزاد په کندهار کې د لوی کندهار (کندهار، هلمند، زابل، ارزګان، له قومي مشرانو او ولسي استازو سره ولیدل. باغلي خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته د قطر په دوحه کې له طالبانو سره د خپلو خبرو او په هغو کې د شوي پرمختګ په اړه معلومات ورانديې کړل. خو د چارو کتونکي خوشال خلیل وایي چې خلیلزاد د لوی کندهار له مشرانو سره نه، بلکې د کندهار د ولایتي شورا د رییس سید جان خاکرېزوال په شان کسانو سره کتلي دي. د خاکرېزوال په اړه ویل کېږي چې یو بې سواده زورواک دی چې د کرزي په ملاتړ د ولایتي شورا رییس ټاکل شوی دی. راپورونه وایي چې خلیلزاد هدارا په کندهار کې د طالبانو له مهمو قوماندانانو سره هم ولیدل. ده پرون د افغانستان له ولسمشر، اجرائیه رییس، د ولسمشر د دفتر رییس، د سولې د دارالانشا رییس، پخواني جهادي مشر عبدالرب رسول سیاف او د بهرنیو چارو وزیر سره ولیدل. خلیلزاد ورمه ورځ کندهار ته تر راتلو مخکې له د بهرنیو چارو له پخواني مرستیال حکمت خلیل کرزي او د مالیې پخواني وزیر عمرزاخېلوال سره ولیدل. خلیلزاد داکتنې په قطر کې له طالبانو سره د شپږم پړاو خبرو په درشل کې کوي. دی به پاکستان ته هم لاړ شي

اعلان وزارت اطلاعات و فرهنگ

تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا)

شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98

آمریت تدارکات وزارت اطلاعات و فرهنگ از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا درپروسه داوطلبی تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتیا) با شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98 اشتراک نموده وساخت شرطنامه مربوط را از مدیریت عمومی تدارکات و ویب سایت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاریخ نشر اعلان الی زمان ضرب الاجل تسلیمی آفر که ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر مورخ 1398/۰۲/۱۲ تعین گردیده است، به وزارت اطلاعات و فرهنگ واقع جاده قانون اساسی، آمریت تدارکات (مدیریت عمومی تدارکات منزل چهارم ارایه نمایند وآفرهای ناوقت رسیده والترنیتی قابل پذیرش نمی باشد.

تضمین آفرصورت گرنتی بانک مبلغ 200,000.00 دو صد هزار افغانی بوده و جلسه آفرگشایی به تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر در آمریت تدارکات تدویر میگردد.

نوت: داوطلبان محترم که ساخت شرطنامه را از سایت اداره محترم تدارکات ملی دانلود می نماید درخواستی خویش را جهت ثبت به آمریت تدارکات، وزارت اطلاعات و فرهنگ ارسال نمایند در غیر آن آفر ارائه شده قابل اعتبار نخواهند بود.

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر له ۲۷ سلنې پورته تللی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس احمد نادر نادري، وايي، په تېر ۱۳۹۷ لمریز کال کې د دغه کمېسیون د کړنو له امله د ملکي خدمتونو په ادارو کې د ماموریتونو د ګمارلو په برخه کې د پام وړ بدلون راغلی او اوس د لوړو رتبو بستونو په ګډون نږدې ټول بستونو ته مامورین د ازادې سیالۍ له لارې ګمارل کېږي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون د وینا له مخې تېرکال په ملکي ادارو کې د ښځو ونډه پنځه سلنه لوړه شوې ده. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. ښاغلي نادري وویل، چې د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورینو د ګمارلو په برخه کې پخواني فرهنګ بدلون ته اړتیا ده. هغه وویل، دا ډول بدلون لپاره کار پیل شوی دی احمد نادر نادري وویل، په دې شمېر کې د لومړۍ او دویمې رتبې شاوخوا اوه سوه مامورینوستونه هم شامل دي. په افغانستان کې د ملکي خدمتونو د مامورینو د ګمارلو په بهیر کې د شفافیت پر وړاندې د خپلوانو د پاللو، واسطې دود ترڅنګ، قومي اړیکې او د مامورینو د ګمارلو پر وخت بډې اخیستل هم د ګواښونو په توګه ګڼل کېږي. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې ۷ مخ

افغان حکومت د سولې له بین‌الافغاني ...

شمولیت وویني، سلا مشورتي رواني دې. نوموړي وایي: «د حکومت مشرانو د یو شمېر سیاستوالو سره لیدنې کتنې او سلا مشورې پیل کړې چې څنګه کېدای شي دوی د سولې د خبرو لپاره په یو محور راټول شي. ده محوروونه لکه د مسکو کنفرانس، د قطر د خبرو یا نورو ځایونو کې چې غونډې جوړېږي، دا جلا جلا محوروونه یوې نتیجې ته نه‌رسېږي، ځکه زموږ په نظر دا اجرائیه په نه‌لري او حکومت په‌کې نه‌شته». د اجرائیه ریاست د ویاند مرستیال فریدون خوځون زیاته کړه، چې د سولې لپاره د یو مشترک محور د رامنځته کولو په هڅو سربېره، حکومت د سولې د یو داسې مرکچي پلاوي پر جوړېدو هم کار کوي چې د ټولو افغانانو استازیتوب وکړي او ورته د منلو وړ وي، خو د ده پر وینا طالبانو ته داسې کومه پلمه په لاس ورنه‌شي چې یو ځل بیا له بین‌الافغاني خبرو څخه مخ واړوي. دا چې د داسې یو ټول شموله محور او همدارنګه د سولې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي په اړه رواني سلا مشورې به کله نتیجې ته ورسېږي ښاغلي خوځون وویل: «په‌دې اړه به د حکومت مشران له نورو او ټولو مخکښو سیاسي جهتونو سره، د مدني ټولنې له استازو سره، همدارنګه د ښځو له استازو سره وګوري او موږ هیله‌مند یو، چې ډېر ژر یو هم شموله مرکچي پلاوی اعلام شي او هم د ملي اجماع تر چتر لاندې یو واحد غږ د سولې لپاره پیدا کړو». په کابل کې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي او یو افغان شموله محور په جوړېدو دا سلا مشورې په‌داسې حال کې رواني دي، چې د افغان سولې لپاره د واشنګټن ځانګړي استازي زلمي خلیل‌زاد په کابل کې د ملي یووالي د حکومت له مشرانو او نورو سیاستوالو سره له لیدنو او سلا مشورو وروسته د سې شنبې په ورځ کندهار ته تللی و.

ژمی ختم شو، خو لا هم د برېښنا پرچاوي ...

نه‌شته. هره ورځ ودانۍ او بازګونې جوړېږي، خو موږ ته څوک خبر نه‌راکوي چې ورته له وړاندې چمتووالي ونیسو دوهم دا چې په ازبکستانه افغانستان ته د برېښنا غځېدلي مزي د ډنډ غوري، شهاب‌الدین ولسوالیو په چشمه شېر سیمه کې د ناامنیو له امله پرې شوي، دومره موده که چېرې د برېښنا د پرچاوي ستونزه رامنځته شوې، له چې په دوو درېیو ورځو کې به دا ستونزه حل شي»

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د جام منار د ساتنې لپاره پراخې...

متخصصانو تخنیکي پلاوی یو ځل بیا جام منار سروې کړی او وېې څېړي. هغه دغه راز د جام منار د لاینه امنیت د تامینولو په خاطر، په زیاتو امکاناتو سره د امنیتي ځواکونو د زیاتوالي غوښتنه وکړه. د غور والي وویل چې زیاتې ستونزې په هېواد کې د فرهنګي امکاناتو د کمزورتیا له پلوه رامنځته شوې او د دغو ستونزو د لرې کولو په خاطر باید د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت بودجه د ملي دفاع وزارت له بودجې سره برابره وای او فرهنګ ته پاملرنه په زیاتو برخوکې د ستونزو د لرې کولو سبب کېږي. هغه د موجودو ستونزو له په پام کې نیولو سره، د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت څخه وغوښتل چې د دغه ولایت تاریخي آبداتو او فرهنګي میراثونو ته پاملرنه وشي. حسیني سایې د هغو غونډو په باب چې د تاریخي آبداتو په تېره بیا د غور ولایت د جام منار د ساتنې او ټینګښت په خاطر د دغه وزارت له خوا د یونسکو له پلاوي سره هڅې یادې کړې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت سرپرستې څرګنده کړه، چې دغه وزارت د تاریخي په تېره بیا د خطر په حال کې آبداتو د ساتنې او ټینګښت په خاطر زیاته پاملرنه او پرله پسې هلې ځلې کوي. د غور ولایت د جام منار په ۲۰۰۲ میلادي کال کې د ملګرو ملتو سازمان د روزنیز، علمي او فرهنګي سازمان (یونسکو) له خوا د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لیست کې ثبت شوی دی

بهرنۍ لنډې خبرونه

د سېلابونو له وېرې ګڼو ایرانیانو کلي پرېښي

د ایران حکومت په خوزستان ولایت کې د سېلابونو د خطر له کبله د ۷۰ کلیو د خالي کولو لارښوونه کړې ده. ویل شوي چې دغه کلي د دېز او کرخه سیندونو ته نږدې پراته دي. د ایران په بېلا بېلو ایالتونو کې په تېرو دوو اوونیو کې سېلابونو ۴۷ انسانان وژلي. حکومت په ډېرو هغو ایالتونو کې چې د سېلاب له ګواښ سره مخامخ دي، بېړنی حالت اعلان کړی دی.

د هند او پاکستان په نښتو کې ۷ کسان وژل شوي

په کشمیر کې د پاکستاني او هندي عسکرو ترمنځ په وسله واله نښته کې ۷ انسانان وژل شوي ۳ پاکستاني عسکر او یو ملکي وګړی، همدا راز یوه هندي ښځه، یوه نجلۍ او د هند د نیمه پوځي ځواک یو غړی وژل شوي دي. د پاکستان پوځ ویلي چې هندي عسکرو یې د شپې له خوا د پاکستان تر ولکې لاندې سیمه کې پرته پوستې په نخښه کړې دي.

سلګونه میلیونه انسانان له لوږې سره مخ دي

د ملګرو ملتونو د خوراک او کرنې سازمان «اېف اې او» په حواله په تېرکال کې په ۵۳ هېوادونو کې ۱۱۳ میلیونه انسانان د لوږې ښکار وو. له ناوړه تغذیې افغانستان، کانګو جمهوریت، اېتوپیا، نایجیریا، جنوبي سوډان، سوډان، سوریه او یمن اغېزمن وو. د دغو هېوادونو شمېر مخ پر زیاتېدو دی چې د خوراک رسولو په برخه کې له سختو مشکلاتو سره مخامخ دي.

خوان ګوایډ ښایي خوندیتوب له لاسه ورکړي

د وېنزوېلا ستره محکمه غواړي خوان ګوایډو چې ځان یې خپله د هېواد د موقت ولسمشر په توګه نومولی، خوندیتوب لغوه کړي. قاضیانو د اساسي قانون له جوړونکي شورا څخه چې حکومت ته نږدې بلل کېږي، غوښتنه کړې چې په دې موخه اړوند ګامونه پورته کړي. ګوایډو تر دې وړاندې د ۱۵ کلونو لپاره پر سیاسي مقامونو له کاره منع شوی و. خوان ګوایډو له څو میاشتو راهیسې له ولسمشر نیکولاس مادورو سره د واک پر سر مبارزه کې ښکیل دی.

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه استعفا وکړه

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه د شپږو اوونیو تر سوله‌ییزو ولسي اعتراضونو وروسته استعفا وکړه. خلکو د ۲۰ کلونو لپاره پر قدرت د ده پر پاتې کېدو اعتراض درلود. ۸۲ کلن بوتفلیقه په ۲۰۱۳ میلادي کال کې تر مغزي سکتې وروسته په عام محضر کې لږ لیدل شوی. د الجزایر د اساسي قانون له مخې د مشرانو جرګې رییس عبدالقادر بن صالح به د ۹۰ ورځو لپاره د دغه هېواد لنډمهاله رهبر وي او باید په الجزایر کې د جمهوري ریاست انتخابات تنظیم شي. فرانسې، په الجزایر کې د ډموکراتیک انتقال ډاډ ورکړی دی.

ترزا مې: د «برګزېټ» لپاره مهلت غواړي

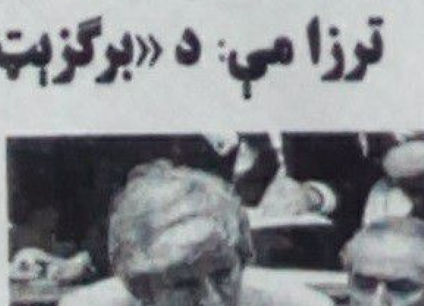

د برېتانیا صدراعظمه وایي، له اروپايي ټولنې غواړي چې د «برګزېټ» یا له دې ټولنې د برېتانیا د وتلو پر سر دې د مذاکراتو لپاره زیات مهلت ورکړي. ترزا مې د کابینې په غونډه کې له اوو ساعتونو ناندریو، وروسته، له اروپايي ټولنې د برېتانیا د وتلو پر راتلونکو ګامونو د اپوزیسیون له مشر جرمي کوربین سره هم خبرې وکړي د برېګزېټ پلان خلک ستړي کړي او غواړي عملي شي. تر دې مخکې د کارګر ګوند مشر جرمي کوربین چې د اپوزیسیون استازیتوب کوي، په وار وار د ترزا مې د ګوښه کېدو غوښتنه کړې وه، خو اوس باید دواړه د برګزېټ د توافق په اړه خبرې وکړي. له بهرنیو منابعو څخه

د دولتي ورځپاڼو رییس: فرید احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مشر مسوول: احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ / ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسوول سکرتر: شیرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین: احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵
برېښنالیک:	hewad1948@gmail.com

کتونکې ډله
- شاولي قرار
- سیدیوسف (شریفي)
- رفیع الله رووفي
- محمد یونس مایار
- میر مسجدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies

Editor-in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library